

Preusmeritev h kvalitetnejši tkanini

Letošnje večje izvozne obveznosti bo mogoče izpolniti s posodabljanjem proizvodnje predvsem v tkalnici in oplemenitilnici — Nadaljnje priprave za prehod na novo energijo — plin

Kranj — Kljub težavni oskrbi s surovinami bolj kot z bombažem je oskrba šepala s sintetično prejo domačih pridelovalcev, je kranjski Tekstilindus planirani fizični obseg proizvodnje v letu 1982 celo presejal za nekaj več kot 5 odstotkov pri gotovih tkaninah. Zaradi občasnih težav, ko so zaloge nekaterih surovin zdržale za krajši čas tudi na ničlo, tako kot tudi v nekaterih drugih delovnih organizacijah v kranjski občini, pa ne zmanjšujejo planiranega obsega za to leto. Da bodo letos stikali za 2 do 3 odstotke manj, je sicer deloma vzrok v zastarelosti opreme, še bolj pa pred leti sprejete in v srednjeročne plane zapisane odločitve o prestrukturiranju proizvodnje. Tekstilna industrija je namreč že pred leti spoznala, da ni posebne prihodnosti v izdelovanju kilometrov in kilometrov tkanin, pač pa v delnem zmanjšanju obsega in ob sočasnem izboljševanju kvalitete. Iz okoli 3,2 milijona kilogramov preje in ob dodatnih nakupih blaga, ki ga bodo obdelali na oplemenitilnih strojih, bo letos Tekstilindus ponudil domačemu in še bolj zahtevnemu tujemu trgu okoli 600 izdelkov.

Ob usmeritvi v tržno proizvodnjo, ki ni mogoča brez sodobnih strojev, se je pokazalo, da zastarela tkalniška oprema ne bo dohitevala hi-

trih sprememb, ki se kažejo pri povpraševanju po modnih tkaninah na svetovnem trgu. Tekstilindusovi tehnologi so ugotovili, da bi bilo treba v tkalnici zamenjati okoli 80 odstotkov statev, predvsem s spodobnejšimi brezčolničnimi stroji. Prve moderne stateve bodo uvozili iz Sovjetske zveze in ČSSR že letos, ostale pa v naslednjih letih. Seveda pa za finajše strukture tkanin, za vse bolj iskana oblačila za prosti čas, niso dovolj le nove stateve, pač pa tudi kvalitetnejše plemenitenje blaga, kar zahteva tako domača, v izvoz usmerjena konfekcija, in seveda sama prodaja metraže na domačem in tujem trgu. Razširjeni obrat oplemenitilnice bo imel dovolj prostora tudi za nove oplemenitilne stroje, razen tega pa bo mogoče s prizidkom v obratu I prenesti ves postopek plemenitenja tkanin tudi iz obrata II. Ob novem prizidku bo tudi prostor za bodočo čistilno napravo, ki bo prestrezala odpadne vode in jih deloma usmerjala po kanalizaciji do glavnega zbirnika.

V tem, investicijam kaj malo naklonjenem obdobju, se Tekstilindus preusmerja tudi na druge vrste energijo in sicer na plin. Odločitev je stara že nekaj let, uresničitev pa so odlagali iz raznih vzrokov, med drugim tudi zato, ker ni bilo ustreznih soglasij na republiški ravni. Zdaj

je preusmeritev od premoga na plin vendarle blizu, čeprav dokumentaciji za gradnjo reducirne postaje manjkajo še nekatera soglasja. Vendar upajo, da bodo prve cevi za odcep od glavnega plinovoda v dolini Save lahko položili že aprila letos. Z novim kombiniranim kotlom iz Emo Celje na plin in mazut se bo Tekstilindus s 17 milijoni kubičnih metrov plina letno pridružil večjim porabnikom te »čiste« energije pri nas, obenem pa močno zmanjšal onesnaževanje zraka.

Kljub razmeroma skromnejšemu posodabljanju proizvodnje pa se Tekstilindus ne obeta ravno slab start v leto 1983, saj so preteklo leto zaključili z drugim mestom po gospodarnosti v tekstilni branži v Sloveniji, ugodni so kazalci za vrednost proizvodnje, prav na repu so po obremenjenosti s krediti ipd. To sicer ne bo veliko omililo težav, ki jih imajo tekstilci zaradi zamrznjenih cen ter ob določanju izvoznih obveznosti. Medtem ko so lani v Tekstilindusu izvozili za 6,9 milijona dolarjev na konvertibilni trg, kar je doslej njihov največji izvoz, za letos načrtujejo še 15 do 17 odstotkov večjega in to v večini na zahodni trg. Če ne bo preveč zaprek tako glede zagotavljanja potrebnih deviz za nakup surovin in glede oskrbe v domači reproverigi, bo ob doslednem prizadevanju vseh 2260 zaposlenih možno uresničiti tudi te naloge v letu, za katerega napovedujemo, da bo še težje od preteklega.

L. M.

Zasnova sejma malega gospodarstva v Kranju

Kooperacija med industrijo in obrtjo

Kranj — Velika škoda bi bila, če bi mednarodni sejem malega gospodarstva črtali s seznama sejmskih

Popravek

Pogovor z Emilom Bombačem, direktorjem temeljne zadrugne organizacije Sloga Kranj (Glas, 4. februar, osma stran) smo naslovili »Naročeno pridelovanje oziroma zapisal tiskarski skrat, »Naročeno pridelovanje oživi« divji trg. Za neljubo napako, ki spremeni smiselnost naslova, se opravičujemo.

prireditve v Kranju in zato tega ne smemo dopustiti. To je skupna ugotovitev z nedavnega sestanka predstavnikov medobčinske gospodarske zbornice, zveze obrtnih združenj Slovenije, predstavnikov gorenjskih obrtnih združenj in poslovnoprireditvenega centra Gorenjski sejem v Kranju. Razpravljali so o pripravi na osmi mednarodni sejem malega gospodarstva v Kranju, ki bo od 13. do 19. maja.

Sejem malega gospodarstva je po prvih obetajočih prireditvah nekako zašel na slepi tir. Raznovrstno gorenjsko malo gospodarstvo z bogato

tradicijo in lepimi razvojnimi dosežki kot da ni našlo prave spodbude in časa za prodornejšo predstavitev in nastop na sejmu. Tako smo bili v zadnjem času priča bolj seštevku sodelujočih na sejmu in dokaj kvalitelnim razstavam. To pa vsekakor ni dovolj in tudi za samo obrt premalo zanimivo, da bi spodbujalo kvaliteto in bi se lahko uveljavljale prednosti in posebnosti, ki jih sejmska prireditve vsekakor ima.

Sveda to ne pomeni, da ni bilo prizadevanj in naporov v tej smeri, tako v Poslovno-prireditvenem, centru Gorenjski sejem, v obrtnih združenjih na Gorenjskem, v medobčinski gospodarski zbornici. Vendar je sejem nekako ostajal v senci podobnega celjskega sejma.

Ceprav so na zadnjem sestanku v Kranju ocenili, da je časa premalo, da bi na letošnji sejmski prireditvi malega gospodarstva prišlo do korenitih sprememb in da bi začeli uresničevati povsem drugačne zasnove, vseeno pa lahko pričakujemo vsaj prve korake na tem področju.

Gre za začetek razvijanja kooperantskih odnosov med industrijo in obrtjo. Že nekaj časa namreč trajajo razgovori in priprave, da bi na tej prireditvi nastopile večje organizacije združenega dela, ki imajo bogate izkušnje na področju kooperantskega sodelovanja. Ena takšnih je Iskra, ki ima okrog 1900 kooperantov. Iskra se na primer namerava vključiti v prireditev s tako imenovano borzo programov in kooperacijskimi ponudbami, z razpisom kooperacij za proizvode, ki nadomeščajo uvoz in podobno. Seveda pa ne bi bila edina. Takšen nastop bo nedvomno zanimiv tako za posameznike kot za njihova obrtna združenja. Obrtna združenja pričakujejo tudi večjo podporo zveze obrtnih združenj Slovenije. Njen, vsaj simboličen prispevek, bi bil ne le nujen, marveč bi tudi zanimal očitke, da zveza za sejem malega gospodarstva v Kranju ni zainteresirana in ni pripravljena podpirati razvoja takšne prireditve v Kranju. Njen predstavnik je s izjavo, da se bo zveza še enkrat vključila v svojo podporo v kranjsko prireditev, očitke zanimal. Vendar je hkrati dodal, da bi v prihodnje ta sejmska prireditve v Kranju resnično morala zaživeti z drugačnim programom.

Pričakujemo torej lahko, da bo letošnji mednarodni sejem malega gospodarstva v Kranju krenil z doseganjem, za prenekatero zanimivega tira in tako postal privlačnejši tudi za obrt. Razen tega naj bi bil z nekaterimi sporednimi prireditvami privlačnejši tudi za obiskovalce. Ena takšnih je tudi načrtovana predstavitev in prodaja opreme za počitnice v stari prireditveni hali Gorenjskega sejma.

A. Žalar

D. Sedej

Podražitev ni rešila nizke produktivnosti

Podražitev mesa v poprečju za 27 odstotkov, višje odkupno-prodajne cene živine in drugih najpomembnejših kmetijskih pridelkov ter napovedana podražitev mleka in mlečnih ter mesnih izdelkov naj bi odpravila cenovna nesorazmerja v kmetijstvu in živilsko predelovalni industriji. S tem naj bi se izboljšal dohodkovni položaj živinorejcev, saj naj bi jim nove cene priznale proizvodne stroške, s tem pa bi se povečala tudi prireja in preskrba tržišča z mesom, mlekom, mesnimi in mlečnimi izdelki. Kmetje bodo sedaj dobili za kilogram žive teže namesto dosedanjih 91,5 dinarja 98 dinarjev, od novega leta dalje pa jim je tudi priznana premija 11 dinarjev za kilogram, kar pomeni, da bodo živino prodajali po 110 dinarjev za kilogram žive teže.

Prve reakcije mesno predelovalne industrije, klavničarjev in tudi kmetov, niso posebno vesele. Kmete skrbi, da je omilitev nesorazmerja med krmili za živino, brez katerih si tržne proizvodnje najbrž ne moremo več predstavljati, in odkupnimi cenami živine le kratkotrajna. Cene teh krmil se na trgu v bistvu prosto oblikujejo in tudi stalno naraščajo. Klavničarji pa menijo, da sedanje odkupne cene živine, ki so osnova za izračun cene mesa, še vedno niso prave, saj dejansko živino, predvsem pa prašiče že sedaj plačujejo precej dražje, kot so sedanje uradne cene. Skratka, potrošniki bomo meso, mleko ter mlečne in mesne izdelke plačevali kar za tretjino dražje, kar pri naših osebnih odhodkih, ko prehrana pomeni kar polovico življenjskih stroškov, pomeni veliko obremenitev, cenovna neskladja in tudi preskrba pa se ne bodo kaj prida izboljšale.

Problem je torej neke druge. Posebno, če vemo, da so bile sedanje cene živine in mesa ter cene drugih kmetijskih pridelkov že pred podražitvijo precej višje kot v deželah Evropske gospodarske skupnosti. Rešitev je najbrž treba iskati v večji produktivnosti našega kmetijstva. To pogojuje na eni strani razdrobljenost in premajhna posesti, po drugi pa visoki stroški proizvodnje zaradi slabe izkoriščenosti mehanizacije. Podatek, da je jugoslovanski kmet v poprečju zaposlen le 180 dni letno, medtem ko se cene oblikujejo tako, kot bi delal 260 dni, opozarja tudi na neenakomerno porazdelitev dohodka znotraj kmetijske panoge. Poljedlec, ki prideluje pšenico, ima na polju približno za mesec dni dela, pšenica pa ima ceno kot pridelek s polletnim proizvodnim ciklusom. Enako je s koruzo in zato tako visoke cene krmil in vseh drugih poljedelskih pridelkov. Živinorejca, ki mora opraviti dva proizvodna ciklusa, da zredi živino, pa zaradi dragih krmil bremenijo tudi visoki proizvodni stroški, ki so večji še zaradi premajhnih kmetij.

Skratka, če bomo želeli izvoziti za 1,5 milijarde dolarjev kmetijskih pridelkov, kolikor smo planirali za letošnje, se bo treba resno spoprijeti s problemom produktivnosti in razporejanja dohodka znotraj kmetijstva. Visokih proizvodnih stroškov tuji trg ne priznava, pa tudi z visokimi cenami hrane doma jih v nedogled ne bomo mogli kriti.

L. Bogataj

Iz glasil združenega dela

TEŽNIK - GLASLO DELOVNEGA KOLEKTIVA SOZD SZ ŽELEZARNE JESENICE

ŽELEZAR

JESENICE, 10. 12. 1982

PRESEGLI PRODAJNE NAČRTE

Decembra so v jeseniški Železarni prodali — tako piše Železar — 38.000 ton izdelkov, kar je za 5 odstotkov več kot je predvideval družbeni načrt. Vrednostni rezultati so ugodnejši od količinskih, saj so iztržili za 24 odstotkov več kot so načrtovali. Načrtovane količine prodaje pa niso dosegli v livarni, valjarni žice in profilov in valjarni debele pločevine.

VEČ DISCIPLINSKIH PREKRŠKOV

Največ zahtevkov za uvedbo disciplinskih prekrškov so lani prejeli iz jeklarne, med najbolj pogostimi kršitvami delovnih obveznosti pa so bili neopravičeni izostanki z dela, nevestno opravljanje delovnih obveznosti, zamujanje in predčasno odhajanje z dela, odklonitev dela in vinjenost. Skupna disciplinska komisija je obravnavala lani 811 zahtevov in zaradi hujše in lažje kršitve delovnih dolžnosti v 240 primerih izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja. Ukrep prenehanja delovnega razmerja predstavlja kar 43 odstotkov vseh izrečenih ukrepov.

Alpes v letu 1983

Za skoraj 5 milijonov dolarjev pohištva v izvoz

V Alpesu bodo letos povečali vrednost proizvodnje za 18 odstotkov, izvozili bodo za 4,8 milijona dolarjev pohištva in obnovili tovarno fonskega in garniturnega pohištva

Železniki — V Alpesu v Železnikih so za letošnje zastavili zahtevne cilje, ki jih bodo lahko uresnili z izboljšanjem organizacije dela, s povečanjem izkoriščanja delovnega časa, z več dela, z boljše kvaliteto dela, pospeševanjem inovacijske dejavnosti, zmanjšanjem odsotnosti z dela, z izboljšanjem delovne discipline in večjo ekonomičnostjo poslovanja s tem, da bodo kar najbolj varčevali pri materialu in energiji ter poskrbeli, da bodo stroški čim manj naraščali. Menijo, da bodo tako lahko naredili letos za 18 odstotkov več kot lani oziroma za 1,7 milijarde denarjev.

Druga najpomembnejša naloga bo letos povečanje izvoza na konvertibilno področje, kar je zaradi velikega upada industrijske aktivnosti v ZDA in deželah zahodne Evrope tudi najtežja naloga. Zato se bodo morali bolj usmeriti na arabsko področje in razvijati trgovinsko menjavo tudi s sosednjimi državami, zlasti z avstrijo in Italijo. Skupen izvoz naj bi znašal 4,8 milijona dolarjev.

Na domačem trgu je pričakovati še nadaljnje zaostrovanje kreditne politike, zato bo še naprej veljalo pravilo: proizvodnja za trg, kvaliteten servis in montaža pohištva. S temi in še nekaterimi drugimi storit-

vami, ki jih opravijo, kot so razne manjše dodelave, spremembe, predlog celotne opreme stanovanj, naj bi poskušali zagotoviti kar najmanjši upad prodaje, ki jo povzroča slabši kreditni pogoji.

Alpes je znan po tem, da zelo malo uvaža. Vendar vseh surovin in materialov ne more kupiti na domačem trgu. Tako naj bi letos odšteli za uvoz repromateriala 78 milijonov dinarjev ali 1,1 milijona dolarjev. Problem je v tem, da so domače surovine pogosto enkrat ali celo večkrat dražje od uvoženih, v izvozu pa so seveda priznane svetovne cene.

Ceprav so planirali za 18 odstotkov večjo proizvodnjo, predvidevajo, da se število zaposlenih ne bo veliko povečalo. Zaposlili bodo učence v gospodarstvu in študente, kar predstavlja približno 1-odstotno povečanje.

Investirali bodo predvsem v opremo in sicer bodo kupili najnujnejšo strojno opremo ter uredili skladišče vnetljivih surovin. Največja naložba, ki so jo začeli že lani in je prvi primer sovlaganja v okviru GLG, pa je rekonstrukcija tovarne fonskega in garniturnega pohištva, ki je v celoti namenjena izvoznim proizvodnji. Iz domače bukve bodo izdelovali pohištvo za izvoz.

S sporazumom do dvojnega plačila

Jesenjski družbeni pravobranilec med drugim ugotavlja, da poškodovano svobodno menjavo dela izkoriščajo za dvojno plačilo — veliki odškodninski zahtevki delavcev, ki so se pri delu ponesrečili

Jesenice — Družbeni pravobranilec samoupravljanja v občini za letošnje obdobje ugotavlja, da skoraj polovico pobud prispevajo delavci iz delovnih organizacij, medtem ko gani in organizacije skoraj nima. Predlogov. Družbeni pravobranilec zelo dobro sodeluje z drugimi organizacijami in organi v občini, s službo pravne pomoči in drugimi, ki pomagajo razreševati posamezne pre. Veliko delavcev in občanov prihaja zgolj zaradi preverjanja stališč, pogledov in poznanja samoupravnih postopkov ter informacij in zakonske urejenosti. Veliko pobudnikov je bilo lani v primerjavi z letom prej nekoliko manjše. Največ primerov je bilo s področja delovnih razmerij, samoupravne organiziranosti v delovnih organizacijah, dohodkovnih odnosov, delitev sredstev za osebne dohodke, stanovanjskih in drugih zadev.

Družbeni pravobranilec je sodeloval pri ugotavljanju družbenega varstva v Tehničnem biroju Jesenice, edlagal ukrepe v temeljni organizaciji Spik Gozd Matuljek ter se repal pri spreminjanju in dopolnjevanju samoupravnih sporazumov medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornosti med delavci v delovnih organizacijah in delovnih skupnostih skupnih služb. Ocena na splošno je, da so se v letu 1982 v delovnih organizacijah, dohodkovnih odnosih, delitev sredstev za osebne dohodke, stanovanjskih in drugih zadev, delavci v skupnih službah.

Primeri neustreznih sporazumov tudi v družbenih dejavnostih. Na

področju telesne kulture so prek sporazuma predlagali združevanje manjkajočih sredstev za kvalitetni razvoj vrhunškega športa, čeprav so bila sredstva že ustrezno ovrednotena. Dejansko so poskušali za enake naloge pridobiti dvojno plačilo. Slabo so ocenili sporazum tudi v vzgojnih organizacijah, kjer nekatere rešitve niso bile v skladu z zakoni o nagrajevanju po delu. Osnove za rešitve izhajajo iz panožnega sporazuma, zato je sodišče združenega dela podalo ustavnemu sodišču v presojo ustreznost panožnega sporazuma.

Vse pogostejše so tudi pritožbe zaradi internih aktov s področja delovnih razmerij zaradi starih aktov in neprilagojenosti razmeram in interesov delavcev. Najobčutljivejši področji v jeseniški občini sta kovinsko-predelovalna industrija ter gostinstvo in turizem in tema področja bo v prihodnje treba posvetiti več pozornosti. Pravobranilec med drugim tudi ugotavlja, da je sodelovanje s samoupravnimi delavskimi kontrolami neustrezno ter da o sredstvih, ki jih delovne organizacije plačujejo kot odškodnine za nesreče pri delu, v samih delovnih organizacijah vse premalo razpravljajo. Lani so predložili 30 zahtevkov za izplačilo odškodnine nesreč pri delu. Skupni znesek, ki ga zahtevajo odškodnovanci, znaša 9 milijonov 768.000 dinarjev, kar je v povprečju okoli 320.000 dinarjev na odškodnovanega. Sodišče združenega dela odškodninski zahtevek od glavnem ugodi le tako, da v večini primerov zniža zahteve.

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(80. zapis)

Od zagorskega Kisovca do Medije ni daleč, komaj 3 km dobre ceste. Vendar moram kar brž reči, da je Medija le majhen zaselek* (34 prebivalcev) večjih Izlake (606 prebivalcev).

Tu so tudi znane Medijske toplice s termalno vodo, ki ima 24–26 stop. C. Toplice imajo odprt in pokrit bazen. Odprt bazen je v parku in ima predpisane olimpijske dimenzije. Leta 1788 so na parku postavili marmornat obelisk z besedilom iz Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske.

Na jugozahodni strani Izlake stoji medijska graščina Gallenegg. Od 1652 je pripadala Valvasorjevi rodu. Tu je preživljal mladost tudi zgodovinar Ivan Vajkard Valvasor. Med NOB so grad požgali partizani, da se v njem ne bi vgnezdili Nemci. Sicer pa je bila okolica Izlake v letih 1941–1942 zibelka revirskega partizanstva, kar prča tudi cela vrsta spominskih obeležij.

V Izlakah so leta 1950 odprli tovarno elektroporcelana, ki zaposluje kar 700 delavcev. V prostorih Medijskih toplic gostuje vsako leto tudi posebna slikarska kolonija, ki jo vzdržuje občina Zagorje. V devetih letih obstoja je kolonija gostila že 75 slikarjev.

Cerkev sv. Jurija je ohranila prvotne gotske prvne, tudi delno odkrite freske so že zelo stare, iz 16. stoletja. Sicer pa je bil kraj poseljen že v davni, mnogo stoletij pred našim štetjem. To dokazujejo halštatski grobovi, ki so jih odkrili v bližini graščine.

VALVASOR O SVOJI MEDIJI

Kako domoljuben in rodoljuben človek je bil stari Ivan Vajkard Valvasor (1641 do 1693), ki ga tolikokrat v svojih delih omenjajo številni naši potopisci, zgodovinarji in etnografi, je prav očitno v Slavi vojvodine Kranjske, izšla v letu 1689. Da pa je bil tudi sicer čuteč in sinovski ljubeč mož, najbolj spoznamo, če povzamem njegov opis Medije, zajete v okvir gorenjskih krajev.

... v dolini, vendar na vzpetini med visokimi hribi, stoji grad Medija. Manjka mu sicer širok razgled, ni pa brez prijetnega pogleda, ker so gore povsod pokrite z zelenim drevjem ter osvežujejo oči. Po dolini teče voda, ki se prav kakor grad imenuje Medija in nosi veliko postrvi. Ob vodi so lepa, ravna polja, pri gradu pa je čeden vrt, ki rodi dosti sadja.

Precej pred gradom je lep, velik konjski hlev, nad njim pa kašča. Hlev je dal zgraditi moj v Bogu počivajoči gospod oče skupno s tistim delom gradu, ki je tik kapele, prav tako kapelo samo. Kapela je dokaj velika in stoji prav pred gradom. V njej so ohranjene kosti mojih ljubih staršev in nekaterih mojih bratov in sestra; v njej je tudi nekaj otrok našega rodu, med njimi pet mojih in moja prejšnja žena, ki so jo šele pred enim letom položili tja. Skupaj tu pričakujejo veselega vstajenja.

Pokojni moj gospod oče, gospod Jernej Valvasor, je dne 2. avgusta leta 1650 napravil večno ustanovo na ta način, da preidi ta ustanova po njegovi smrti na njegovo ženo, na mojo (sedaj tudi rajno) gospo mater in po njeni smrti na najstarejšega rodnega dediča, vendar pa da imej prednost pred starejšimi tisti, ki bi med moškimi rodni dediči stopil v duhovški stan. Če bi pa smrt družino ali rod Valvasorjev docela uničila, imej pravico do ustanove lastnik gradu in bodi njen naslednik in dedič ter se ravnaj po njej; po zahtevi omenjene ustanove imej duhovnik, ki je dolžan in zavezan v tej kapeli (sezidani na čast obiskovanje presvete Device Marije in zato imenovani kapela Obiskovanja Matere božje) vsak teden redno brati tri maše, in sicer v nedeljo na čast presvete Trojice, pri tem prebere evangelij v kranjskem jeziku (t. j. v slovensčini; op. C. Z.); vsak ponedeljek mašo zadušnico za pokojno Valvasorjevo družino, vsako soboto na čast prehlajene Matere božje in povrh vsak praznik Matere božje, pa naj bi ta praznik nastopil ali se slavil, ali pa se v prihodnje njej na čast določil pod kakršnim že koli naslovom ali imenom. Kdor ima to ustanovo v rokah, ta imej užitek štirih gruntov (t. j. posesti tlačanskih kmetov, pripadajočih graščini; op. C. Z.) brez vsakršne naklade, in sicer enega, ležečega v Koprivnici poleg medijskega ornega polja, in treh, ki so v Podgorici v moravski fari; s tem mora vzdrževati duhovna. Teh določil se je treba držati vedno brez prestanka in brez sprememb.

Ko je moj rajni gospod oče dosegel v tej kapeli počitek svojega krščanskega življenja, je ustanova prešla na mojo rajno gospo mater, gospo Ano Marijo, vdovo Valvasorjevo, rojeno baronico Ravbar, po njeni smrti pa na mojega najstarejšega brata, barona Karla Valvasorja. Ko pa je moj mlajši brat Volk Jernej Valvasor postal duhovnik (župnik in komisar v Zalcu na Štajerskem), se je omenjeni moj starejši brat tej ustanovi odpovedal ter mu jo je odstopil; zato upravlja sedaj ta beneficij mlajši brat po duhovniku.

(Spričo omenjanj tako številnih članov Valvasorjeve družine, velja pojasniti, da je imel Jernej, zgodovinarjev oče, iz prvega zakona sedmero, iz drugega z Ano Marijo Ravbarjevo pa kar sedemnajstero otrok!)

Pot ob Savi nad Ljubljano (ilustracija sodi k 72. zapisu)

Jože Meglič razstavlja ob slovenskem kulturnem prazniku

V trziškem razstavišču paviljona NOB so 8. februarja, na slovenski kulturni praznik odprli razstavo akademskega slikarja Jožeta Megliča, likovnega pedagoga v Šmartnem pri Litiji. Slikar izhaja iz Loma nad Trzicem, zato je razumljivo, da se s svojimi deli rad vrača v rojstni kraj. To je njegova četrta samostojna likovna razstava v Trzinu, njegova razstavna dejavnost pa sega še v čas, ko se je tovrstna kulturna oblika v trziški občini šele porajala. Sicer pa avtorjeva osebna zabeležka hrani prek dvajset samostojnih in čez štirideset skupinskih predstavitev odkar je na ALU v Ljubljani pri profesorju Maksimu Sedeju diplomiral in dokončal tudi specialko.

Pričujoča razstava oljnih del je izbor iz dveh zaokroženih ciklov, ki jima ostaja Jože Meglič vseskozi zvest. Gre za razpon med dvema videnjema narave, bodisi kot čiste krajine na ena, bodisi kot urbanizirane krajine na drugi strani. S takim razporedom svojih oljnih del nas je avtor seznanil tudi v prejšnjih predstavah s to razliko, da je bil tedaj pridružen tudi figuralni ciklus. Sedaj je razmejitev še jasnejša, razpon med neskvarjeno krajino in industrijsko razčlovečeno naravo je postal še širši in še bolj opozarjajoč nase.

S knjižne police Iz pravljичnega sveta

Ni ga starejšega od šolarja, da ne bi že poznal vsaj najpopularnejših pripovedk in pravljic bratov Grimm, Jakoba in Wilhelma. Zato pravzaprav ni nič novega, če povemo, da smo nedavno doživeli že drugi ponatis šestih najlepših Grimmovih pravljic, ki so izšle pri Mladinski knjigi, v sodelovanju z Sveučilišno naklado iz Zagreba.

Toda kljub temu, da omenjene pravljice že poznamo, velja ob njihovem ponovnem izidu vseeno zapisati par besed, kajti čeprav kot ponatis, vsaka ponovna izdaja prinaša s seboj nekaj svežine. Le-to namreč hitro lahko opazimo. V prvi vrsti gre seveda za način izdaje, ki ga tokrat označuje takojšnja izdaja v »šubru«, torej nekako v skupnem ovitku, po drugi strani pa nas lahko razveselijo prijetne ilustracije, ki so delo Kamile Volčanske. Težko si je pač zamisliti

Tako se nadaljuje njegov cilj industrijskih pejzažev v modro in zeleno hladnih barvah. Razpoznavna kompozicija nekdanjih tovarniških poslopj se je umaknila nesmiselnemu kaosu strojev – robotov, kaos zato, ker v avtorjevi zavesti grozljiva mreža detajlov, kovinsko modrih in hladnih preprega celotno polje opazovanega izseka. Na prejšnjih delih nakazana razčlovečena industrijska krajina je zdaj prerasla v grozljivo, v obsodbo postopnega izničenja nedotaknjene narave. Zaprtemu v ta izsek gledanja se avtorju pojavlja ta svet kot svet brez ljudi, kot svet robotov.

Takojmenovna čista krajina Jožeta Megliča razkriva deloma pejzaže iz avtorjevega rojstnega okolja, večji del pa je posvečen hribovitim dolenskim predelom krog Litije, kjer zdaj avtor živi. Krepek kolorit, jasno razmejena barvna polja in čista kompozicija se tu družijo z Megličevim preciznim opažanjem vrednot, ki se mu ponujajo. Že tu izloča v prvi vrsti vse, kar bi njegovo krajino utesnilo v etnografsko preslikavo motiva, posveča se tistim elementom videnja, ki krajini da nadih razpoloženja. Podal je plato razgledov s svojega ateljeja v bogenšperski graščini.

Razstava Megličevih del bo na ogled vse do konca februarja v paviljonu NOB v Trzinu. J.S.

Kulturni koledar

KRANJ – V galeriji Prešernove hiše je v času slovenskega kulturnega praznika odprta razstava Prešernovi nagajenci 1957–1961. V galeriji Mestne hiše so na ogled del ameriškega frajka Gaborja Peterdija, v Mali galeriji razstavlja osem pomurskih grafikov Ivo Bošnjakovič, Stefan Galič, Zoltan Gabor, Stefan Hauka, Jože Horvat-Jaki, Lojze Logar, Franc Mesarič, Borut Vild, v Stebrišni dvorani pa je na ogled razstava Jugoslovanske gledališka fotografija 81. Razstave so tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

V Prešernovem gledališču bodo v četrtek, 10. februarja ob 19.30 slovesno odprli Teden slovenske drame 83 s predstavo J. Vošnjaka »Doktor Dragan« v izvedbi Prešernovega gledališča. V petek, 11. februarja ob 19.30 bo na sporedu uprizoritev Forstneričevega dramskega besedila »Ljubstava, nekoč in v blatu« v izvedbi SNG Drami Maribor. V soboto, 12. februarja ob 19.30 bo SMG Ljubljana uprizorila »Ujetnike svobode« E. Filipčiča. V nedeljo, 13. februarja ob 19.30 bo KUD Titovo Velenje uprizorilo »Se kiro« J. Zmavca.

V avli gimnazije v Kranju bodo drevi ob 19. uri odprli razstavo fotografij Marijana Kukca. Člana Foto kino kluba Janez Puhar iz Kranja.

NAKLO – Drevi ob 18. uri bo KUD Dobrava Naklo v domačem kulturnem domu pripravilo Prešernovo proslavo.

STRAZIŠČE – V sredo, 9. februarja ob 18.30 bo v domu KS Strazišče KUD Sava in DPO Svoboda Strazišče pripravili srečanje s pesnikom Mihom Klenarjem.

ADERGAS – v dvorani Adergasu bo KUD Borec Velešovo pripravilo v sredo, 9. februarja ob 19. uri literarni večer »Izpod peres naših literatov«. V četrtek, 10. februarja ob 19. uri bo pripravilo potopisno predavanje Cirila Hubada »Domati zemlja je najlepša«.

DUPLJE – V petek, 11. februarja ob 19. uri bodo KUD klub Duplje, OO ZSMS Duplje in Osnovna šola Duplje pripravili v gasilskem domu v Dupljah proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku.

LJUBLJANA – V galeriji DSLU bodo danes ob 19. uri odprli razstavo del Vladimira Makuca iz Ljubljane. Odprta bo do konca februarja, vsak dan razen nedelje od 10. do 18. ure.

ŠKOFJA LOKA – V knjižnici Ivan Tavčar imajo danes ob slovenskem kulturnem prazniku odprtih vrat. Ob 17. uri bo na sporedu ura pravljic. V sredo, 9. februarja ob 18. uri bo Cene Avguštin vodil predavanje z diapozitivi »Kulturne znamenitosti Kranja«.

Edo Torkar • popotna povest

Plovba

Nezanimive zame, ki sem bil preveč ošaben in samoljuben, da bi vzel, kar se mi je odkrito ponujalo. Nikoli mi ni bilo do češenj, ki so se mi ponujale s prvih vej; še kot otrok sem najraje plezal v vrhove in se stegoval za tistimi najbolj črnimi, najbolj sladkimi sadeži, ki so bili sicer le ptičjem dosegljivi in jih je le veter lahko otresal.

Šel sem naprej, deset, dvajset, trideset korakov, napeto razmišljujoč, kako naj se ji približam. Potem sem se nenadoma odločil in se obrnil. Nisem je takoj zagledal, zakrivale so jo druge ženske, in ona, tako majhna in drobna in slabo oblečena, se je kar izgubila med njimi. Stala je v senci ozke in nerazsvetljene stranske ulice, okoli nje so se kričeli podli otroci, (kaj ni bila tudi ona sama še otrok?), podgana je smuknila čez cesto, star garjav pes se je s tace praskal za ušesi, ubožni stavec je bzikal rdečo betlovo slino na tla, ovijajoč se v preperelo ogrinjalo; zakaj bila je zima, topla subtropska zima, še zmeraj toplejša od evropskega poletja – a zdaj ponoči le ni bilo tako

zelo toplo in tega brezkrvnega starca je stresalo do kosti; mogoče niti ne od mraza, ampak od boleznih in bližajoče se smrti.

Ženske so se mi zapeljivo nasmihale, ko sem prišel mednje, zakaj prepričane so bile, da si bom izbral eno izmed njih. Prva me je prišla za roko; druga me je zaupljivo objela čez pas; »Bi me ljubil?« mi je tretja dahnila v uho.

Nič nisem rekel v odgovor, še pogledal sem jih komaj; prijazno, vendar odločno sem jih zavračal. In tedaj sem jo spet ugledal: stala je v senci, kakor da se skriva, neopazna za vse druge, razen zame. Bila je manjša od vseh, mlajša od vseh, vsa črna, skušana in nenalčena. Namesto v sari je bila oblečena v nekakšno žakljevinu. A vendar – pod to umazano, ohlapno žakljevinu sem zasluhlil tisto, kar nisem pod svilenimi sariji odraslih žensk: zasluhlil sem nagoto – tisto prvinsko, deviško nagoto, ki se ne naslaja razuzdano sama nad sabo, ki se ne razgalja obrabljeni in priučeno, ki ne ponavlja že zdavnaj privajenih paritvenih gibov; nagoto, ki še drhti ob dotiku z drugo nagoto in se še ni do kraja izlevila iz otroškega spanja – a se vendar v sanjah že na skrivaj slači; ki še ne ve ali pa si ne upa priznati, da je pravzaprav lepota, in se tega še sramuje, namesto da bi se veselila; sramuje pred sabo, ljudmi in bogom, čeprav neke globoke v sredici njenega mladega telesa že zori moč, ki bo nekoč, morda že jutri, morda že noč, surovo in zmagoslavno zagospodovala

nad dušo in telesom. Kri še ni dozorela v tem mesu, boj še ni končan. Vemo za zmagovalca, a ta trenutek sta si oba pola še enakovredna: poželjen in sram, pričakovanje in strah.

Vsa je otrpnila in se zmedla, ko sem obstal pred njo. Ko me je pogledala, je to naredila kot otrok, ki se je prvič zazrl čez plot svojih majhnih in nedolžnih otroških iger velikemu svetu v obraz, prvič z odraslimi očmi – dolg, z gostimi trepalnicami zastrt, začuden pogled. »Kaj pa hoče ta beli človek od mene?« je govoril ta pogled. »Zakaj me tako gleda?«

In že je vedela: tako so moški gledali ženske, ki so se jih pozeleli in s katerimi so potem odhajali v tiste kletke zgornj. Vedela je, ni bila stvar v tem, da ne bi vedela. Vedela je – zakaj v tej mestni četrti, kjer na stotine žensk in deklet prodaja svoja telesa, že otroci vse vejo – vejo, ker vidijo in slišijo.

In zdaj naj bi tudi njo to doletelo? Kaj ni samo za hip zapustila svojih vrstnic, ki se igrajo risentanc na uličnem tlaku? Povesila je oči, v zadregi sklonila glavo. Prijel sem jo za bradico in dvignil njen obraz navzgor k sebi. Zmedeno, malone prestrašeno je odkimala in pokazala na ženske okoli sebe, kot bi hotela reči: poglej jih, tam jih imaš, jaz nisem tukaj zaradi tistega, kar bi ti rad.

In ženske, ki so se mi bile prej odmaknile, so se zdaj spet zgrnile okoli mene: »Vzemi nas, vzemi nas, zakaj hočeš ravno njo, kaj ne vidiš, da je še otrok?«

Jaz pa sem vedel: četudi je bila pred nekaj trenutki res še otrok, zdaj to ni več. Pogledal sem jo kot žensko, zaželel sem si jo kot žensko, torej je ženska in ne otrok.

»Tebe hočem, tebe hočem, tebe hočem sem trmasto ponavljal in ji še zmeraj neopazno mično gledal v oči, ne da bi se zmenil za besede, ki so me hotele odtrgati od nje.

Zdaj mi deklica niti ni več skušala izmeniti pogleda. Bolesten, plah nasmešek se ji je zarisal na ustih, ko je rekla: »Zakaj ravno mene, sahib?«

»Zato, ker si mi všeč in ker si te želim sem ji povedal po angleško.

Vsa otrpla je stala pred menoj, v upanju da se je bom usmilil in se premislil. Potem je začela nekaj hlastno dopovedovati v hišni duščini in se zraven z roko gladiti po živčnem črešu, moje prsi so majhne in gladi boki so nič ne boš imel od mene, če me dobiš.

Zmeraj več ljudi se je zbiralo okoli naju, meni sta se borila dva človeka: moški, ki hoče in deček, ki bi rad zbežal. Mogoče bi ta dva človeka v meni nazadnje še obvladala prvega, se ne bi tedaj skozi gručo prerinila debela ridesetletna ženska in me vprašala:

»Katero hočeš?«

»Njo,« sem pokazal na dekletce.

»Prav,« je rekla ženska, ne da bi trenila očesom. »Za eno uro ali za celo noč?«

»Za celo noč.«

»Stodvajset rupij.«

Dal sem ji denar in ženska me je peljala hišo. »Tukaj,« je pokazala na razmajan, z rdečim trgano zaveso zagrnjen pograd v kotu prostora.

»Ali nimate posebne sobe?« sem vprašal, izbi so bili namreč še štirje drugi pogradi na nekaterih od njih so spali in poležavali dje.

Franc Vozel razstavlja v Murski Soboti

Akademski slikar Franc Vozel je eden najmlajših likovnih ustvarjalcev na Gorenjskem, diplomant Akademije likovnih umetnosti v Ljubljani in udeleženec številnih razstavnih prireditev doma in na tujem. Kot svobodni umetnik živi in dela v Kranju.

Nekatere zgodnejših figuralnih kompozicij Franca Vozla nosijo vidne znake realističnega izhodišča. Toda že pri ženski figuri ležeča I. se pokažejo nekatere oblikovne spremembe, ki opozarjajo na drugačen odnos slikarja do upodobljenega objekta. Sklenjen obris telesa zamenja zabrisana ali celo prekinjena kontura, umirjen portretni značaj figure dobi svoje nadomestilo v živem zanimanju za izraz telesa, ki ni več statično niti enotno osvetljeno, temveč polno notranje dinamike in razkrojeno v močnih slopih svetlobe.

V tej »načrtovanosti« prostorski utesenosti se toliko bolj uveljavljajo napetosti, ki so prisotne v predstavljenem slikarskem objektu. Napetost odnosov med prostorom in figuro se v kompoziciji Ležeča II. še stopnjuje. Telo se počasi spreminja v sestav svetlih in temnih ploskev, izgublja moč razpoznavnosti, pridobiva pa na čistosti kompozicijske zasnove.

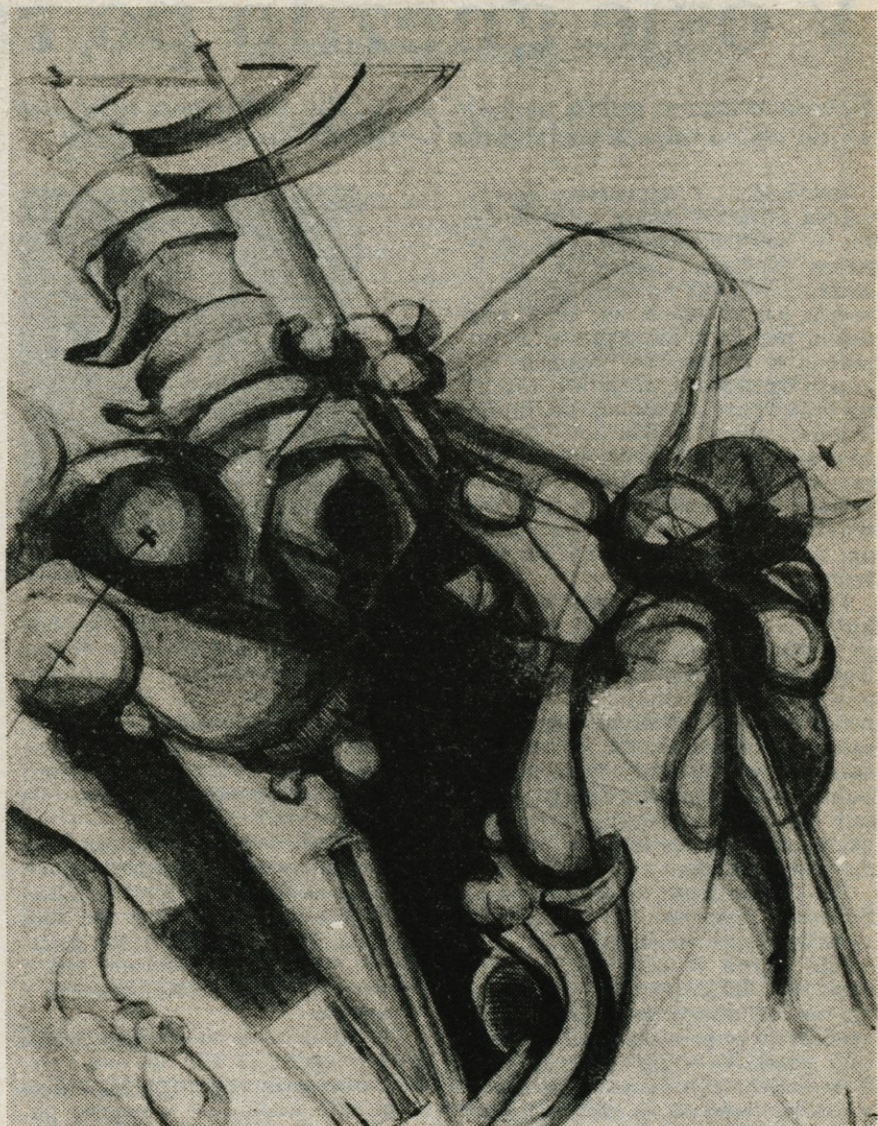
Janez II je primer preprosto zasnovanega in konstruktivistično jasno podanega človeškega telesa. Deli telesa so enakomerno osvetljeni, po pomembnosti so si med seboj enaki, saj sestavljajo celovit in enotno delujoč organizem. Lastnosti človeškega telesnega mehanizma opažamo v skeletnem prikazu človeške figure, ki je prostorsko in funkcionalno v mejah piramide. Po njej nosi slika tudi ime. To Vozlovo

delo je logično nadaljevanje likovne zamisli, ki jo vsebuje prejšnja kompozicija. Isto velja za sliko Skupina, ki predstavlja vrvež konstruktivističnih oblik, sestavljen iz človeških skeletov, ki jih slikar razvrsti v najrazličnejše položaje.

Razreševanje odnosov med posameznimi figurami v sliki se nadaljuje v delu Krč. Slikar se od konstruktivistične skeletne forme zopet vrača v plastični oblik človeškega telesa. Plastično poudarjena forma pa že v naslednji obliki Objem, zaide v svojo stilno nasprotje — v slikovitost. Figuri moškega in ženske nista več izolirani, temveč se kot eno telo povezuje v barvitom sožitju. Logična posledica tega razvoja je razpad figure v razgibano barvno in svetlobno igro barv, ki je značilna za sliko Brez izhoda.

Povezovanje figur v kompozicijsko strnjeno skupnost, ki smo mu bili priče v nekaterih prejšnjih Vozlovih delih, se nadaljuje v sliki Dimenzije IV.

Medtem, ko smo se v dosedanjih slikarskih predstavah srečevali s problematiko oblikovanja človeške figure v njenih najrazličnejših likovnih pojavnostih, se v zadnjih dveh Vozlovih slikah vedno bolj vidno uveljavlja vsebinski moment. V plastično in slikovito pojmovano oblikovalno področje posega nazov »grafično« občuten element kot povezovalce kompozicije in katalizator vsebinskih dogajanj v sliki. Antropomorfnost prevlada v sliki polagoma blede, posamezni plastični elementi v njej še nakazujejo zvezo s prehojenim razvojnimi potjo, vedno bolj pa se vanjo zažirajo v samostojne like spremenjene ploskve, ki razkrajajo nekdanjo polnost teles. Olje Odločitev je rezultat in sinteza Vozlovih dosedanjih slikarskih prizadevanj. Človeško telo razpada v vrsto bolj ali manj samostojnih in svobodno oblikovanih delov, ki so razpršeni po slikarski ploskvi in jih posamezni barvni poudarki povezujejo v kompozicijsko celoto. Slika ne deluje statično, njen premik v prostor nakazuje grafično občutena vez —

V okviru tradicionalne likovne izmenjave med Kranjem in Mursko Soboto so ob slovenskem kulturnem prazniku v kranjski Mestni hiši odprli razstavo del osmih pomurskih grafikov. V Murski Soboti pa samostojno razstavo del mladega kranjskega slikarja Franca Vozla, ki se v prelepi pomurski galeriji predstavlja s 70 slikami, predvsem olji in risbami. Razstava bo v Murski Soboti odprta do konca februarja.

morda ostanek nekdanjega konstruktivističnega skeletnega ogrodja, ki ni samo pomembna nosilka oblikovnega, temveč tudi vsebinskega dogajanja v sliki.

V najnovejšem obdobju slikarjevih prizadevanj začenja skeletne konstrukcije t. j. okostja vsaj na posameznih mestih preraščati meso, kar povečuje slikarjeve perspektive vnašanja novih variant v oblikovanje telesnosti. Ko se bodo tudi te inačice izčrpale, ostaja avtorju še vedno le malo raziskano področje umetnikovega dela.

Razvoj slikarstva Franca Vozla je logičen, dosleden in zraven dinamičen in poteka v neprestanem boju med plastično in slikovito likovno izraznostjo, med konstruktivnimi in zopet destruktivno usmerjenimi likovnimi tokovi, med »realistično« in abstraktno oblikovanostjo, med čisto likovnostjo in vsebinsko poglubenostjo. V tem dinamičnem spletu ostaja umetnik do kraja odprt sočloveku, čigar fizična in psihična pojavnost je osnovna tema njegovega upodabljanja.

Cene Avguštin

Razstava o Prešernovih nagajencih

V Prešernovi hiši v Kranju je ob slovenskem kulturnem prazniku na ogled tretja razstava iz cikla Prešernovih nagajencev, to-krat v letih od 1957 do 1961

Kranj — V petek, 4. februarja je Gorenjski muzej v razstavišču Prešernove hiše odprl razstavo »Prešernovi nagajenci 1957–1961«, ki je posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku, ogledali pa si jo boste lahko tja do 1. marca. Slovesne otvoritve razstave se je kot predstavnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti udeležil tudi dr. Bratko Kreft, ki je leta 1957 prejel najvišje slovensko priznanje — Prešernovo nagrado.

Letos je tako Gorenjski muzej pripravil že tretjo razstavo iz cikla Prešernovih nagajencev, s katerimi predstavljajo ustvarjalce s področja kulture in njihova dela, ki so bila nagajena s Prešernovimi nagradami. V Gorenjskem muzeju dokumentarne razstave o Prešernovih nagajencih pripravlja Beba Jenčič, ki opravlja dragoceno delo, saj natančnega pregleda doslej nismo imeli.

Tokrat je pripravila pregled Prešernovih nagajencev v letih od 1957 do 1961. Leta 1957 so najvišje slovensko priznanje za delo na področju kulture prejeli: Cene Vipotnik, Gabrijel Stupica, dr. Bratko Kreft, Igor Ozim, Slovenski oktet in dr. France Bezlaj. Leta 1958 dr. Lojze Kraigher, Beno Zupančič, Marij Pregelj, Lojze Potokar, Samo Hubad, Samo Smerkolj, Hinko Leskovšek, Edvard Kardelj in Boris Zihel. Leta 1959 Miško Kranjec, dr. Danilo Logar, Slavko Pengov, Zdenko Kalin, Karel Putih, Ladko Korošec, Anton Hudar, Mileva Zakrajšek, Stane Sever, ing. arh. Branko Simčič in sodelavci. Leta 1960 Fran Albreht, Riko Debeljak, Stojan Batič, Egon Kunej in dr. Srečko Brodar. Leta 1961 Mile Klopčič, Vladimir Skrbinek, dr. Dragotin Cvetko, ing. arh. Edvard Ravnikar.

Zbrano in razstavljeno gradivo tako predstavlja dela 34 slovenskih kulturnih delavcev s področja besedne, glasbene, gledališke in likovne umetnosti. Po statutu so nagrade podelili ustvarjalcem za dela, ki so izšla, bila izvajanja, razstavljena slika narejena v preteklem letu. Vendar sta v tem obdobju dobila dr. Lojze Kraigher in Fran Albreht nagrado za življenjsko delo na področju literature. Prav tako so v tem razdobju dobili Prešernove nagrade tudi dr. France Bezlaj, dr. Srečko Brodar, dr. Dragotin Cvetko, Edvard Kardelj in Boris Zihel za znanstvena dela, ki pomenijo velik

doprinos k razvoju slovenske kulture. Leta 1949 je predsednik Prešernovega sklada Tone Fajfar prvič podelil nagajencem tudi diplome, vendar pa so jih dobili tudi nagajenci za leta 1957 in 1958.

Za popolno predstavitev Prešernovih nagajencev je morala Beba Jenčič zbrati veliko gradiva, ki so ga posodili muzeji pa tudi nagajenci sami. Ob otvoritvi razstave se je zato posebej zahvalila nagajencem Batiču, Debeljaku, Kalinu in Simčiču. Moderni galeriji, Slovenskemu oktetu. Slovenskemu gledališkemu in filmskemu muzeju, Arhitekturnemu muzeju in Ljubljane in Osrednji knjižnici iz Kranja, ki so gradivo posodili.

M. Volčjak

Teden slovenske drame 83 — Prešernovo gledališče Kranj

V četrtek svečana otvoritev TSD '83

Od 10. do vključno 19. februarja slovenski gledališki festival — Krstna uprizoritev drame Josipa Vošnjaka: DOKTOR DRAGAN — Odprta razstava fotografije na temo gledališča — Vstopnice praktično razprodane — Pokrovitelj letošnjega TSD je delovni kolektiv Tekstilindusa Kranj

Kranj — Še dva dni nas ločita od svečane otvoritve letošnjega Teda slovenske drame, ki ga organizira Prešernovo gledališče iz Kranja. V zadnjem mesecu smo na straneh Glasa »pregledali« vse sodelujoče predstave ter njihove ustvarjalce. Preostane nam še predstavitev otvoritvenega dne, ki si ga navadno »rezervira« domači gledališki ansambel.

Prešernovo gledališče že vrsto let posebno pozornost namenja krstnim uprizoritvam in še posebej tisti slovenski neigrani dramatik, ki je bila iz takih ali drugačnih razlogov v preteklosti spregledana. Spomnimo se le Govekarjeve »Grče« in Zupanove drame »Stvar Jurija Trajbasa«. Ta del svojega programa Prešernovo gledališče nadaljuje s krstno uprizoritvijo drame Josipa Vošnjaka: DOKTOR DRAGAN. S premiersko uprizoritvijo na dan otvoritve TSD bo Prešernovo gledališče kot organizator na ta način še bolj poudarilo TSD. Drama, ki jo je Josip Vošnjak napisal pred skoraj 100 leti, zarisuje še danes aktualen problem zastopanja ljudstev in narodov v raznoraznih parlamentih. Dramatik Vošnjak si je za prototip svoje dramske fabule izbral dr. Lovra Toman, ki je bil znan slovenski pesnik (danes seveda pozabljen) ter slovenski poslanec na Dunaju. Kljub vsej svoji predanosti se je Lovro Toman dal podkupiti ob glasovanju za dualizem, vendar je s to svojo »politično gesto« pridobil Slovencem nov kos prepotrebne železnice... Josip Vošnjak je ustvarjalno zgodbo preoblikoval v zanimivo dramo. Z uprizoritvijo Prešernovo gledališče seveda ne bo »rehabilitiralo« avtorja (tega tudi ni potreben, prav v teh dneh so v novi izdaji izšli njegovi »Spomini«), želi le opozoriti, da v hlastanju po vedno novem lahko najdemo novo in zanimivo tudi v slovenski dramski zapuščini, ki je nemalokrat boljša in celo sodobnejša od marsikaterih igr, spočete v današnjih časih in za današnje dni.

Prejšnji petek je bila v Stebrišni dvorani Mestne hiše odprta razstava fotografije na temo gledališča. Ta razstava, ki jo skupaj pripravijo Gorenjski muzej, Foto kino klub »Janez Puhar« in Prešernovo gledališče, je bialna spremljevalna prireditev Teda slovenske drame. Organizatorji razstave ugotavljajo, da so na natečaj za razstavo dobili komaj zadostno število fotografij, ki so še omogočale postavitev razstave. Očitno ob množici razstav in nagrad kranjska za večino gledaliških fotografov ni dovolj zanimiva in vzpodbudna, sicer ne bi ugotavljali, da prav iz Slovenije skoraj ni bilo odziva, večji odziv je zabele-

žen iz drugih jugoslovanskih republik. Treba bo premisliti, ali ima sploh smisel ta bialna razstava v bodoče, verjetno bo potrebno poiskati boljše rešitve, da fotografska razstava ostane, obenem pa že v naprej (natečaj sam po sebi še ne zagotavlja niti kvantitete, še manj kvalitete) zagotavlja tisto kvaliteto, ki bo vredna slovenskega gledališkega in kulturnega praznika.

Po svečani otvoritvi TSD, letošnji pokrovitelj kranjskega gledališkega praznika je delovni kolektiv »Tekstilindus« iz Kranja, bo podelitev »Nagrade Slavka Gruma« za najboljše dramsko besedilo preteklega leta. Letos bo nagrada podeljena že petič. Žiriji za nagrado je bilo predloženih skoraj trideset različnih novih slovenskih dramskih besedil. Dosedanje nagrade so s kasnejšimi uprizoritvami nagajenih tekstov izpričale umestnost same nagrade, ki je v zadnjih letih brez dvoma tudi vzpodbudila (ob samem gledališkem uprizorjanju slovenske dramatike) nova imena dramskega pisanja. Žirija v sestavi Mile Korun, Andrej Inkret in Bojan Štih (v žiriji je vsakokrat tudi umetniški delavec kranjskega gledališča) po petletnem obdobju zaključuje svoje delo. Organizator bo v prihodnjih mesecih moral imenovati novo žirijo za »Nagrado Slavka Gruma«.

Organizator Teda slovenske drame je, tako kot tudi pretekla leta, pred začetkom festivala prodal praktično vse razpoložljive vstopnice za predstave, ki so »uvrščene« v program Teda. Nekatere predstave bodo ansambli ponovili že v popoldanskih terminih, saj se je nekaj šolskih kolektivov že po tradiciji odločilo, da si ogledajo del gledališkega programa. Vsekakor je gledališka ponudba v glavnem preskromna glede na povpraševanje po festivalskih predstavah. Očitno si dober del stalnih gledalcev Prešernovega gledališča zaveda, da enkratne gledališke prilike ne gre zamuditi. Prav predstave Teda slovenske drame omogočajo kranjskemu gledalcu celovito informiranost o gledališki podobi Slovenije in to kljub izjemno šibkim tehničnim pogojem kranjskega odra. Za to gre vsekakor zahvala izvajalcem ter številno skromnemu delovnemu kolektivu Prešernovega gledališča, ki že trinajst let s skrajnimi organizacijskimi naporji pripravlja odmeven gledališki praznik. Kljub vsemu trudu v gledališču ne upajo, da bi se v naslednjih letih odnos do gledališkega dela kaj bistveno popravil. Ne gre seveda za pesimizem, prej za optimizem, sicer ne bi tako ustvarjalci predstav kot organizatorji kljubovali toliko let. Vsem je namreč pred očmi gledalec, odmevnost gledališke predstave, prodornost in provokativnost umetniškega dela... žive in družbeno odzivne ustvarjalnosti ne morejo onemogočiti nikakršni še tako slabi pogoji. Tega se zavedajo vsi soudeleženi v posameznem procesu umetniškega doživljanja. Teden slovenske drame je praznik izvirne slovenske gledališke misli, prazniki, vsaj resnični in delovni pa budijo optimizem in odpirajo prihodnje ustvarjalne poti.

Kot rečeno so otvoritveno predstvo pripravili kranjski gledališčniki. Vošnjakovega DOKTOR DRAGANA je za uprizoritev priredil France Vurnik, dramaturg uprizoritve je Taras Kermauner, scenograf Niko Matul, kostumografka Alenka Bartl, glasbo je izbral Ilija Šurev, lektor je Ludvik Kaluža, režiser Matija Logar. V naslovni vlogi se bo predstavil Jože Vunšek, ob njem pa se bo zvrstil praktično ves ansambel PG: Dare Ulaga, Barbara Lapajne, Biba Uršič, Janez Dolinar, Edma Oman, Jože Sodnik, Tine Oman, Rasto Tepina, Miha Krišelj, Jože Mohorič, Tine Miklavčič in starosta kranjskih igralcev Jože Kovačič.

Naj tokrat opozorimo na »izdatna« gledališka lista Teda slovenske drame ter uprizoritve »Doktor Dragan«, ki jih je izdalo Prešernovo gledališče.

M. L.

Svetlana Makarovič v Kranju

Kranj — Ob slovenskem kulturnem prazniku je tudi kranjsko društvo »Gledališče, lutke, glasba« pripravilo nekaj privlačnih kulturnih prireditev. Otrokom bo v četrtek, 10. februarja ob 16. in ob 17. uri namenjen nastop znane slovenske pesnice Svetlane Makarovič, ki jim bo povedala »Za en gobček pesmi« ter se spremljala na klavirju. V petek, 11. februarja ob 19. uri bo Svetlana Makarovič nastopila za odrasle, pripravila bo avtorski recital »večer šansonov«.

V osje gnezdo po racmana

Šebatovo mamo dobro poznajo, saj je bila Bohinčeva hiša med vojno vedno odprta partizanom — Zbirala hrano in material

Smokuč — V osemdeseto leto že vstopa Šebatova mama iz Smokuča, ki jo vaščani sosednje vasi prav dobro poznajo. Čeprav jo je le stežka pripraviti do tega, da bi povedala kaj iz vojnih let, ko je zelo veliko pomagala partizanom in sosedom, se iz dogodkov vendarle kaj kmalu da sklepati, da je bila resnično prava partizanska mama. In ker iz anonimnosti nikakor neče, je prav zato še toliko bolj zanimiva, še posebej, ker dogodke, ki so se ji posebej vtisnili v spomin, zna po več kot štiridesetih letih obuditi z neverjetno živahnostjo, iskristovostjo in celo humorjem.

Pa ji nikoli ni bilo lahko. V Smokuču se je iz Zasipa preselila leta 1933 in v zakonu so se rodili trije otroci. Tedaj so bili v Smokuču vsi kmetje, a se je večina preživljala tudi s kruhom, ki sta ga dajali jeseniška železnarna ali leska Veriga. Kmetje so delali na polju, garali in si medsebojno veliko pomagali. Ženske so delale po poljih od jutra do večera sklonjenih glav in hrbtov, da se je družina preživela.

Pri Bohinčevih, kjer je doma Šebatova Franciška, so že takoj v začetku vojne imeli vrata in srce vedno odprta za partizane in aktiviste, ki so lahko potrkali ob sleherni uri noči ali dneva. Nema lookrat se je zgodilo, da so partizani odšli pri zadnjih vratih, ko so na sprednja trkali Nemci. Šebatova mama se še danes sprašuje, kako se je dalo prestati toliko strahu, kot so ga doživeli v štirih letih okupacije.

Pri Bohinčevih se je zbiral živčev, obutev in obleka za partizane. Ljudje so napakli hlebce kruha, ga prinesli k mami, zložili v skrinjo v veži in odtod so hrano nesli v partizane. Spominja se, kako jo je streslo, ko je bila nekoč navsezgodaj nemška »vizita«. Potrkali so na vrata in prišli v »hišo« in neznansko jo je zaskr-

belo predvsem zato, ker je bila skrinja v veži spet polna — tokrat sanitetnega materiala.

Z dokaj za lase privlečenim izgovorom se je Nemcem le otesla. In tudi tedaj, ko je bila kot iz uma od skrbi, kaj bi bilo, če bi odkrili različne hlebce kruha, ki so jih napakli po hišah.

V Bohinčevi hiši so imeli partizani in aktivisti vedno sestanke, skrivali so se na hlevu, kjer so večkrat prespali. Šebatova mama se še zdaj sprašuje, kje je zmogla toliko poguma in moči, da je Nemcem vedno kljubovala. Kot v tistem primeru z racmanom...

Pri Bohinčevih so imeli racmana in prav čudno je bilo, da daleč naokoli niso imeli nobenega. Najbrž so si ga zato želeli tudi v nemški postojanki v Poljčah, saj so imeli race, racmana pa ne. In so Šebatovo mamo prosili, naj jim ga za tri tedne posodi. Bohinčeva mama se je strinjala, pod kavčijo desetih mark, in racman je romal v Poljče. A kaj, ko ga po treh tednih ni in ni bilo nazaj. Mama se je razhudila in namerila korak naravnost v Poljče, kjer je ob stražarnici vehementno zahtevala, naj ji racmana vrnejo. Prav nič

prijazno je niso gledali, nahrulili so jo, a ni odnehala. Nazadnje so ji ga le prinesli, kavčijo je pošteno vrnila in porinila neverjetno bolj rejnega racmana v cekar.

Ni minilo nekaj dni, ko je okoli hiše zaslišala čudne, prav nič razveseljive korake. Stisnilo jo je pri srcu, saj je vedela, čigavi so, na skednju pa so bili spet partizani. A začuda se ni nič zgodilo, le v ranem jutru so bili sledovi racmanovega perja vse tja do Poljč...

Šebatova mama je prestala zares veliko strahu, a je bila vedno zvrnana in neupogljiva, trdno odločena, da pomaga vsem tistim, ki so bili pomoči potrebni. Če se ji je zdelo in se ji še danes zdi to povsem samoumevno, in nobene publikacije vredno, to kaže, da je njena moralna in materialna podpora v najtežjih dneh še toliko pomembnejša... D. Sedej

VAŠA PISMA

Oglašajte se, sporočajte!

Mogoče ste že opazili, da v Glasu vedno pogosteje najdete pisma, ki nam jih pišejo naročniki in bralci. Teh prispevkov smo veseli, saj je to znak, da je Glas bran. Prav tako pa bi radi še več vaših sporočil, pismenih ali telefonskih, o dogodkih, zanimivostih in problemih, s katerimi se srečujete v okolju, kjer živite in delate.

Vse, ki nam pišete, bi radi spomnili, da napišete na prispevek tudi ime in priimek ter polni naslov. Nepodpisanih pism ne bomo objavljali, kar pa ne pomeni, da se mora v časopisu obvezno pod sestavkom pojaviti vaše ime. Napišite, ali vas podpišemo z začetnicami imena in priimka ali drugače kot na primer bralka iz..., naročnik itd. Vaše ime in naslov je za našo interno uporabo, kar nas obvezuje zakonodaja s tega področja, saj je v določenih primerih na primer treba preveriti, ali pisanje ustreza resnici in moramo mi ali prizadeti iskati pri piscu dodatne informacije za odgovor oziroma pojasnilo. Razmišljamo tudi, da bi vse prispevke, objavljene v rubriki »vaša pisma«, nagradili!

J. Košnjek

MLEKO POD PULTOM ALI REZERVACIJA PO TELEFONU

Zgodilo se je 17. januarja ob 18. uri v živilski trgovini v središču Kranja, nam piše bralka. S prijateljico sva iskali alpsko mleko, ker sem šla naslednji dan na potovanje skupaj z otroki in je za takšno priložnost alpsko mleko najprimernejše. Razveselili sva se zavitka tega mleka na pulu in prosili starejšo prodajalko za dva litrska zavitka, pa je slednja odvrnila, da je mleko rezervirano za žensko, ki je pravkar telefonirala, ter zato dala ves paket pod pult. Protestirali sva, pa nama je bilo rečeno, naj iščeva mleko jutraj, ko ga pripeljejo, tega pa nama ne da! Posredovala je druga prodajalka in dobili sva vsaka po liter mleka. Zaradi razburjenja nisva terjali knjige pritožb. Takšne primere bi moral obravnavati tržni inšpektor, saj imamo vsi enake pravice do preskrbe, tudi tisti, ki pridemo nakupovat v večernih urah.

Soglašamo z ugotovitvami pisma. To, ki smo ga objavili, ni edino te vrste. Ljudje nam večkrat pismeno ali ustmeno sporočajo o takšnih in drugačnih primerih, ki se dogajajo po trgovinah. Objava takšnih pism, resničnih in objektivnih, brez dvoma prispeva k odstranjevanju nepravilnosti in pomaga pri prizadevanjih, da bi bili vsi v sedanjih razmerah čim bolj enakomerno preskrbljeni. Tega se brez dvoma zavedajo tudi trgovci in prav bi bilo, če bi nam razen negativnih pisali tudi o pozitivnih primerih.

Prva biserna poroka v Domu upokojencev na Planini — Iz Čirč sta doma oba, mama Marija in oče Anton Peternel. Od malih nog sta se poznala. Ko sta zrasla v mlada človeka in je oče v Mariji videl ne le izredno pridno, temveč tudi prijetno dekle, se je vnela ljubezen. 23. januarja 1923 sta se poročila v Ljubljani. Ni jima bilo lahko v življenju. Oče Anton je moral že z desetimi leti od doma služiti na kmete. Za pet kron je delal vse leto. S petnajstimi leti se je zaposlil pri Majdiču, 1921. leta pa je bil zaradi štrajka odpuščen. Novo delo je dobil pri Polaku, kjer so strojili kože. Leta 1932 pa je prišel v Intex, kjer je postal pomočnik mojstra, končal tekstilno šolo in delal kot visoko kvalificiran mojster vse do upokojitve leta 1956. Mama Marija pa je bila najstarejši otrok z majhne kmetije v Čirčah. Da so se laže preživljali,

je Marija prišla za vsako delo. V Kranju, in po Gorenjskem je bila poznana kot »šurmarka«, ki je s konjem prevažala kramarje na sejme v Mengeš, Kamnik, Trzin, Poljane in drugam. Rada je imela to delo, kajti bila je med ljudmi, zanimivimi in podjetnimi, družine so bile navadno vesele. Te čase ima v najlepšem spominu, čeprav je bilo treba vstajati tudi ob dveh ponoči. Po poroki se je zaposlila v tovarni Intex, kjer je bila invalidsko upokojena. Zadnja leta svojega življenja sta si z očetom zaželela preživeti v domu ostarelih. Skupaj sta in lepo skrbje zanj. Zaslužila sta svoj počitek. Tudi dolgočas jima ni, kajti pogosto jo obiskujejo otroci, pogosto se spominjajo tudi vnuki in pravnuki. Deset vnukov in 10 pravnukov imata. Ob njih nikoli ni dolgočasa. Da bi bili le srečni v življenju!

Foto: D. Dolenc

Bahav kaktus — Več kot sto rožnatih cvetov je v tej zimi razprl božični kaktus, ki so ga vzgojili pri Bajželjnovih v Struzevem. V pravega orjaka se je rastlina razrasla nekako v petih letih, s cvetenjem

pa lastnikom lepša zimske dni tudi brez kakšnega posebnega zadržanja, le skromno merico postane vode potrebuje usakih nekaj dni.

— Foto: Perdan

Umrl najstarejši krajan Podbrezj

Kranj — V začetku januarja je v bolnišnici umrl Anton Rajgelj v starosti 88 let. Rodil se je v Kropi v delavski družini, v kateri je bilo še osem otrok. Že kot otrok si je moral poiskati delo in sicer v kovačnici. Zato je tudi kmalu spoznal izkoriščanje delavcev in se postavil za delavske pravice. Zaradi tega je bil kasneje tudi odpuščen, delo si je moral poiskati drugje in sicer kot rudar v Zagorju. Delo v rudniku pa je bilo zanj pretežko, pa tudi domotožje po Gorenjski je bilo tolikšno, da je kasneje spet prišel nazaj. V jeseniški železarni je delal vse do upokojitve.

Rajgelj je ob zaključku prve svetovne vojne sodeloval v borbi za

severno mejo kot Maistrov borec. Prav tako ni ostal ob strani, ko se je začela druga svetovna vojna. Vključil se je v narodnoosvobodilni odpor, ko pa so mu tla postala prevročna, je odšel v partizane kot borec Prešernove brigade. Ko so ga ujeli, je bil nekaj mesecev zaprt v zloglasnih begunjskih zaporih, nato pa so ga poslali v taborišče pri Salzburgu. Posrečilo se mu je pobegniti in vrniti v domovino.

V Podbrezjah je preživel 26 let in bil najstarejši krajan. Tu je tudi pokopan.

Saša Pretnar
Podbrezje

KAMEN SPOTIKE

Nesnaga na Brniku — Kljub temu da je na Brniku prepovedano odlaganje smeti, dovaža sem odpadke tudi kranjska komunala, zato je slika kar dovolj zgovorna. — Foto: F. Perdan

POTREBUJETE RAČUN?

Castna jezevska, da se je tole, kar vam bom, dragi bralci, zdajle povedal, resnično zgodilo. In povem vam zato, da vam bo moja šola v poduk, ko boste v enakih škripih, kot sem bil pred kratkim jaz.

Takale je ta reč. Imam avto, katrco, ki pa je bil že precej potreben popravila. Morala sta ga vzeti v roke klepar in seveda avtoličar, da bo spet kolikor toliko spodoben. Vsaj na zunaj. Zaupal sem ga kleparju, ta pa svojemu avtoličarju. Pripravno je da se klepar in avtoličar kar sama zmenita za delo, da človek nima preveč potov. In res je klepar avto pošteno obdelal in ga potem poslal naprej svojemu avtoličarju. Pošten račun sem dobil od avtoličarja, pošteno tudi plačal. In ko je bil avto tudi pri avtoličarju gotov, umes je bil mesec čakanja, sem mojstra po telefonu povprašal, koliko tisočakov naj prinesem s seboj. Saj veste, nerodno je, da ti zmanjka, pa je potrebna še ena pot.

Po telefonu sem zaslišal najprej: »Ali potrebujete račun?« Zajel sem sapo. Kaj naj rečem? Računa res ne potrebujem, ker nimam pri olepšanju moje koblice nič opraviti z zavarovalnico. Če pa rečem, da ga ne potrebujem, ne bo obračunal davka. Torej bo stvar cenejša. Slišal sem že za tako podjetnost, ko mojster kar predlaga, da si tisti davek, če gre delo skozi brez računa, s stranko porazdelita. Fifti : fifti. Pa imata oba profit. Za davkarjo bodo pa tisti primeri, kjer ne gre brez računa.

Ne lakomnost ali želja, da bi prikrajšal davkarjo, le upanje, da se bom malo ceneje prerinil skozi več milijonske stroške, me je prevečevalo tiste trenutke.

In izdavi sem:

»Nne, ne potrebujem računa...«

Koliko bo neki zdaj usekal, mi je šlo po glavi. Oni na drugi strani pa se je začel zvijati. »Ja, veste, grda je bila, grda... Takole, milijon pa sedemsto...«

Vzelo mi je sapo. Da bi kdo toliko plačal avtoličarju, še nisem slišal. Za navadno barvo, za avto, ki ga je za barvanje pripravil že klepar. Le podrgniti ga je bilo treba, obrizgati z barvo in speči... Res se prej nisem zanimal, koliko plačujejo. Kljub temu, da je bila cena visoka, sem naslednji dan poravnal dolg. No, računa res nisem dobil, le prečrtali so me na tistem listku.

Šele potem sem se med prijatelji ježi začel zanimati, koliko je kdo plačal za takšno delo. O, česa vsega nisem izvedel! Vsak, ki je imel večji avto, nič manj rjavega, kot je bil moj, pa še kovinsko barvo povrhu, je plačal po štiristo, petsto jurjev manj kot jaz za svojo koblico. Zakaj pa kar plačaš? Kaj si pa tako neumen, da k temu voziš, ko že vsi vedo, da je najdražji! Jaz sem sosed, pa mu ne peljem! Pa še brez računa! Saj si nor! Povem vam po pravici, da so mi šle bodice pokonci kot še nikoli.

Odločil sem se, da stopim še enkrat do mojstra in zahtevam, da mi nekaj denarja vrne. Še dva gobčena sem vzel s seboj, kajti, saj veste, sam zase se težko potegnem.

Ampak je oni voden gledal in se vlekel nazaj: tako je bila grda, rjava, pa smo dali originalno barvo, pa dobro smo naredili...

Že, že, ampak milijon sedemsto je pa tudi denar in jaz ga ne pobiram kot listje na bodice. Dokazujem jaz, dokazujeta še onadva. In ko še nič noče slišati, da bi kaj vrnil, se največji jež, ki je bil z menoj, napne: »Kaj prosiš? Zahtevaj račun, potem pa toži!«

To je pomagalo. Že je imel v rokah blok. Toda koliko zdaj napisati, da bo prišlo ven milijon in sedemsto. Spet se je zvijal, v mislih hitel računati. Material je zaračunal drago, kot se je le dalo, in 45 ur dela. Tudi ure je račununal najdražje, kolikor mu dovoljuje sporazum. Same mojstrske ure. Pa dobro vem, da so ga le drgnili pomočniki. Toda če bi ga res drgnili, recimo 40 ur, bi moral biti avto ves v luknjah...

Na koncu, ko je priračunal tudi davek, je račun znesel nekaj čez milijon in petsto.

Vem, da mi je še vedno zaračunal preveč. Na zavarovalnici so mi povedali, da bi za tak avto, pa če je bil še bolj rjav, smel zaračunati najmanj milijon in štiristo. Z davkom vred. Pa naj bo! Nekaj sem le dobil nazaj in svoje bo dobila tudi davkarja. Največ pa je vredna izkušnja: nikoli ničesar več brez računa. Z računom je ceneje!

S SODIŠČA

Zaigrali prometno nesrečo

Ker so jih srbele pesti, so sredi noči uprizorili nesrečo, in se spravili nad ljudi, ki so hoteli pomagati — Bežali tudi pred miličniki

Višje sodišče v Ljubljani je za tri mesece povišalo kazen Bojanu Špenku, ki ga je lani senat temeljnega sodišča v Kranju obsodil na 5 mesecev zaradi kaznivga dejanja preprečitve uradnega dejanja uradni osebi. Sicer pa je Višje sodišče potrdilo sodbo, s katero je bil njegov mlajši brat obsojen na pogojno kazen štirih mesecev.

Dogodek, zaradi katerega sta brata stopila pred sodišče, se je pripetila 16. novembra 1980. Okoli ene zjutraj je Bojan Špenko, s katerim sta bila še brat in njun znanec Matevž H., ustavil avtomobil na regionalni cesti Hotemaže—Visoko v bližini prometnega znaka »konec naselja«. Zamislili so si namreč kaj nevarno zabavo — igranje prometne nesreče. Bojanov brat je zaigral ponesrečenca, tako da je, ko se je bližal neki avtomobil, krilil z ro-

kami, nato pa je padel po tleh, kot da bi bil povožen. Ko se je ležečemu približal in na srečo izognil avtomobil znamke dacia 1300, je voznik ustavil in izstopil skupaj s sopotnikom, saj sta mislila, da je treba kaj pomagati, še posebej, ker sta pred tem videla, da je s kraja »nezgode« odšel neki avtomobil. Vendar se je avtomobil vrnil, iz njega je izstopil Bojan Špenko in se spravil nad voznika, češ da mu je povozil brata ter mu zlomil nogo. Bojanov sopotnik Matevž H. pa se je celo z udarci spravil nad drugega. Nato sta ju spehala nazaj v avtomobil.

Vendar nočnih iger še ni bilo konec, počakali so še na drug avtomobil, ki je na tleh ležečega prav tako obvozil in nato ustavil. Ležeči je sicer rekel, da mu ni nič in naj ga puste pri miru, tedaj pa sta spet

Bojan Špenk in Matevž H. lotila obeh fantov iz avtomobila sprva z rokami, kasneje s koli, da sta morala pobegniti čez polje na Visoko, kjer sta se spet srečala z razborito trojico in so se stekli s koli.

Ko so na kranjski postaji milice zvedeli, kaj se dogaja, je proti Visokemu odpeljal avto s tremi miličniki. Fante so našli na Olševku, kjer so se ustavili in pritajili. Medtem ko sta bila druga dva v avtu, je bil mlajši Bojanov brat zunaj, ko pa je opazil, da jih je milica odkrila, je stekel v avto in zaklical bratu, naj požen. Miličnik ga je zagrabil, ko se je fant vrgel v avto, vendar ga ni mogel zadržati. Avtomobil je sunkovito speljal, tako da je povlekel za seboj tudi miličnika. Ta je po nekaj metrih odskočil in se mu na srečo ni nič pripetilo, Bojan Špenk pa je s sopotnikoma in odprtimi vrati odpeljal. Kljub temu da je miličniški avtomobil vozil za njimi in jih opozarjal s svetlobnimi zvočnimi znaki, je voznik ustavil šele na kraju prvega pretepa.

Sodišče ni sprejelo zagovora Bojana Špenka, češ da ni vedel, da je nekaj metrov za njegovim ustavil miličniški avtomobil s prižganimi lučmi in ga je spoznalo za krivega kaznivga dejanja preprečitve uradnega dejanja uradni osebi, to je v tem primeru miličnikom. Brata pa je obsodilo na pogojno kazen, ker ga je k temu dejanju napeljal.

Za večjo prometno varnost

Promet v naselju

Na slovenskih cestah je bilo lani spet skoraj 560 smrtnih žrtev v prometu. Četudi botrujejo nesrečam številni objektivni vzroki, pa ostaja še naprej najpogostejši vzročnik za nesreče prav človek. Prometne nezgode in njihove posledice nas vedno znova opozarjajo, da bi lahko z večjim redom in disciplino v prometu pripomogli k večji varnosti.

Občinske skupščine so po zakonu odgovorne za varen potek prometa v mestih in naseljih: to navadno urejajo z odloki in posebnimi sklepi. Kot posvetovalni organ pri občinskih skupščinah delujejo sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, pri svetih krajevnih skupnostih pa komisije za varnost prometa, ki so dolžne opozarjati na vse, kar ogroža varnost in kar bi lahko izboljšalo varnost prometa na njihovem področju. Poglejmo, kako lahko komisije v krajevnih skupnostih koristno sodelujejo z drugimi organi zadolženimi za prometno varnost v občini:

- organizirajo predavanja za voznike motornih vozil, v nemestnih krajevnih skupnostih tudi za traktoriste,
- nadzirajo ustreznost prometnega reda na njihovem področju in predlagajo spremembe in dopolnitve,
- skrbijo za varnost prometa na krajevnih poteh, za pravočasno odstranjevanje snega in drugih ovir ter posipanje pločnikov cest pozimi,
- opozarjajo na okvare na cestiščih in prometne signalizacije.

Občinski odloki govorijo tudi o ograjah in živih mejah, ki ne smejo biti ovira za varen promet. Nekateri lastniki vrtov namreč še sedaj ob cestah postavljajo ograje z dolgimi ostmi na stebrih in bodoče žico na vrhu kot v turških časih, namesto, da bi gradili sodobne in lične ograje, ki ne ovirajo preglednosti na cesti niti niso dodatna nevarnost za morebitne udeležence v nesreči. Tem nevarnostim pa so najbolj izpostavljeni pešci. Komisije v krajevnih skupnostih pa imajo največ možnosti takšne nevarnosti preprečevati.

Mrak

Ostalo pri poskusu

Poskus pridobitve odškodnine za že karamboliran avtomobil s popravljenim datumom na zavarovalni polici se ni obnesel

Na šest mesecev zapora je senat temeljnega sodišča v Kranju obsodil Milana Orliča iz Kranja zaradi poskusa goljufije, Staneta Stariča pa na 3 mesece zapora zaradi poskusa posebnega primera goljufije.

Milan Orlič je namreč predlagal takratnemu zavarovalnemu zastopniku pri Zavarovalnici Triglav Stanetu Stariču, naj napiše zavarovalno polico za njegov avtomobil znamke Lada. To samo po sebi ne bi bilo nič neobičajnega, če ne bi Orlič

hotel skleniti zavarovanja za avtomobil ki ga je nekaj dni poprej v prometni nesreči razbil. Nezgod se mu je pripetila 28. novembra 1979 na cesti med Đakovim in Osijekom, avtomobil pa ni bil kasko zavarovan. Škoda je bila velika, skoraj 90.000 din. 2. decembra se je Orlič oglašil pri zavarovalnem zastopniku, da je ta napisal zavarovalno polico, s katero je potem Orlič uveljavljal pri zavarovalnici odškodnino v višini 85.654,05 din, pri čemer je bila že upoštevana odbitna franšiza v višini 4000 din. Orlič je sicer Stariču povedal, da je avto že razbil, in mu predlagal, naj popravi datum na 28. november. Kasneje je ta napisal tudi novo polico s tem datumom, vendar bi zavarovalnino kljub temu lahko dobil izplačano brez te pomanjkljivosti, ki je sicer ob takih pogodbah v navadi. Zavarovalnina pa pri zavarovalnici niso izplačali, ker so ugotovili, da je bil Orličev avtomobil že pred tem karamboliran. Tako je dejanje ostalo le pri poskusu.

Sodišče je v tem primeru uporabilo omilitvena določila, ker je dejanje goljufije ostalo le pri poskusu, upoštevalo pa je tudi olajšilne okoliščine, pri Stariču še posebej odkrito priznanje in obžalovanje. Med obtežilnimi pa je upoštevalo prav višino odškodnine, ki sta jo hotela na ta način protipravno pridobiti. Sodba je pravomočna.

Plin uhajal iz jeklenke

Jesenice — V stanovanjski hiši na Ukovi je v četrtek, 3. februarja, dopoldne prišlo do eksplozije. E. H. je odstranil jeklenko, ki je bila priključena na plinski kuhinjski pri tem pa ni bil dovolj previden. Ventil ni povsem zaprl, tako da je plin iz jeklenke še nekaj časa uhajal. Jeklenko je nato postavil v šrambo. V kuhinji, ker so ogrevali z oljno pečjo, je čez kake pol ure prišlo do izbruha ognja in do manjše eksplozije, zaradi katere so popokala stekla na oknih, v šrambi in veži pa je zagorelo. Močnejše je bil poškodovan tudi strop. Ogenj sta stanovalca pogasila z ročnim gasilnim aparatom. Škode je za okoli 500.000 din.

Gorenjska nočna kronika

NEUČAKAN SMUČAR

Mlademu Kranjčanu D. K. ni bilo všeč, da mora stati v vrsti pred žičnico Kekec v Kranjski gori, zato si je skušal pridobiti prednost s prerivanjem. Drugim, potrpežljivim smučarjem to seveda ni bilo všeč, toda neučakani fant ni odnehal, tako da je tudi najbolj v usodo vdanim smučarjem preklopilo in so poklicali miličnika. Da je čakanje pred žičnico obvezno za vse, bo mladega Kranjčana še enkrat podučil tudi sodnik za prekrške.

ZA SPANJE JE NAMENJENA POSTELJA, NE SLAŠČIČARNA

Franjo iz Kranja je po vračanju kozarčkov omagal že zgodaj popoldne v Radovljici. Ker pa je imel do svoje postelje daleč, je legel kar na klop v slaščičarni Vrba in se hotel tam naspiti. Nobeno prepričevanje, da to ni hotel in ne oddaja sob, ni pomagalo. Zaspani gost je trmo glavi naprej in hotel ujeti nekaj spanca. Ostali gostje so imeli mir šele, ko so miličniki preselili zaspanca v prostore za iztrežnitev.

PIJAN ZAHTEVAL PIJAČO

Že krepko natreskani L. Č. je hotel na usak način zvečer v bifeju tržiškega kina, da mu postrežejo s pijačo. Bil je tako siten, da so morali poklicati miličnike, ki so ga pospremili v znane prostore. Tam so se mu čez dobri dve uri vinski hlapi že razkadili, da je lahko odšel domov, gostilne so bile tako že zaprte.

NOGE NE NESEJO VEDNO DO DOMA

Petek preteklega tedna je bil čuden: še pred 14. uro je pred Prešernovim gledališčem zmanjkalo ravnotežja Janezu M., legel je in kar tam hotel počakati, da se mu spet vrne moč v kolena mehka zaradi alkohola. Dobro uro kasneje je enaka usoda doletela Ivana P. na Smledniški cesti, prav nič bolje se petek ni končal za Jakoba K., ki je na poti proti domu omagal na Ljubljanski cesti. Odveč je govoriti, da so z vsemi tremi imeli dosti dela kranjski miličniki. Vse čaka tudi sodnik za prekrške.

TELEFON MU NI VŠEČ

Kdo ve, ali je bil Srečo S. jezen na ves svet ali samo nase, pa si ni

znal pomagati drugače, kot da se je spravil nad nič krive javne telefonske govorilnice v Kranju. Očitno pa s tem, ko je duema potrgal slušalke, ni prekinil vseh telefonskih zvez. Zaradi njegovega početja zelo razkurjen občan je namreč telefoniral kranjskim miličnikom o čudnem telefoniranju; tako bodo Sreču takšni nočni obiski v javnih govorilnicah ostali za dlje časa v spominu.

OMAGALA NA CESTI

V bližini Vina-piva je hudo okajena obležala pozno ponoči Darinka L. Miličnikom ni mogla povedati niti kako se piše niti kje stanuje, tako da ni kazalo drugega, kot da prešpi v prostorčku, ki ga imajo na postaji milice v take namene. Po uri ali dveh je bila bolj zdrava in sposobna za pot do doma.

»ŠTOPAL« S KOLOM

Kar grozljivo je bilo videti, ko je D. R. v Gozd Martuljku pijan ponoči tolkel s kolom po oknih in vratih tuje hiše; seveda takšnemu »gostu« ne bo nihče odprl vrat. Miličniki so ga našli kasneje ob cesti, ko je s kolom v roki »štopala«, a očitno brez uspeha, če izuzamemo miličnike, ki so ga z avtom odštopali v prostore za iztrežnitev in to brez kola.

Komandir postaje milice Radovljica Alojz Mihelčič

Manj nezgod, večja varnost

Prometno varnost na naših cestah ocejamo predvsem s številom prometnih nezgod s poškodbami in škodo, ki jo povzročijo, ter tako, da pregledujemo, kdo in zakaj je udeležen v prometnih nesrečah. V luči teh podatkov lahko rečemo, da so bile nezgode v radovljiški občini lani varnejše kot v preteklih letih, če jih primerjamo z letom 1981. V Gorenjskem, saj je le v radovljiški občini štelo prometnih nezgod upadlo. Ker k nam ni pripomogla boljše urejenost cestišč, lahko rečemo, da je k večji prometni varnosti prispevalo delo miličnikov, ki so lani večjo pozornost posvetili prometni varnosti v cestnem prometu. O tem ne nazadnje govori tudi porast števila prometnih prekrškov.

Do takšnega zaključka smo prišli po pogovoru z Alojzom Mihelčičem, komandirjem postaje milice v Radovljici. Novo delovno dolžnost je prevzel z letošnjim letom, zato mu je problematika prometne varnosti v cestnem prometu radovljiške občine v lanskem letu težko osvetlila v vseh podrobnostih. Kljub temu pogovor z njim dobro odpre, kajti prometno varnost na cestah radovljiške občine v lanskem letu, saj je Alojz Mihelčič poprej delal pri postaji prometne varnosti v Kranju, zato prometne razmere na gorenjskih cestah dobro pozna.

Zanimivo torej s podatki o prometnih nezgodah. Lani se je na cestah radovljiške občine pripetilo 82 prometnih nezgod, znatno manj kot leta 1981, ko namreč zabeležili 107 prometnih nezgod, kar pomeni, da je lani padlo na 28,6 odstotka. Tudi če merjalno pogledamo posledice prometnih nezgod, podatki govorijo o večji prometni varnosti. Leta 1981 je za posledicami prometnih nezgod umrlo 13 ljudi, lani 8. Vse leto je bilo tovrstna »črna statistika« dokaj mala, saj so zabeležili le tri hude prometne nezgode na Lešnici, torej na magistralni cesti.

V dveh izmed treh hudih nezgod na Lešnici so umrli trije ljudje. Kar pet človeških življenj je pa je terjala huda prometna nesreča, ki se je pripetila na koncu lanskega leta, 28. decembra, na cesti Radovljica—Bled. Botrovala ji je prevelika hitrost. Sicer pa so bile regionalne in lokalne ceste v radovljiški občini lani dokaj varne. Tudi hudo telesno poškodovanih je bilo lani v prometnih nezgodah manj kot leto poprej. Lani so zabeležili 39 hudih telesnih poškodb kot posledice prometnih nezgod, leta 1981 pa 46. Znatno manjše je bilo tudi število lahkih telesnih poškodb, saj so jih lani zabeležili 55, leta 1981 pa kar 96.

V prometnih nezgodah je bilo udeleženih enako število otrok, leta 1981 osem in lani prav toliko. Lani so bili trije otroci hudo telesno poškodovani, pet jih je bilo laže telesno poškodovanih.

Ker pri nas nasploh vse bolj narašča število nesreč s traktorji in drugimi delovnimi stroji, posebej pregledujemo tudi te nesreče. Tudi število tovrstnih nesreč je lani v radovljiški občini krepko upadlo. Le ena se je pripetila, še ta zaradi padca, izven cestišča. Leta 1981 pa so imeli 5 nezgod s traktorji, od tega tri delovne, ostali dve na cesti.

Vzroki prometnih nezgod se takorekoč ne spreminjajo, spreminja se le delež posameznih. Še vedno povzročajo velik odstotek prometnih nezgod vinjeni vozniki, saj je vožnja pod vplivom alkohola treba gledati bolj kot sekundarni vzrok prometne nesreče. Pod vplivom alkohola mnogi vozniki krepkeje pritisnejo na plin in vzrok prometne nesreče je neprimerna hitrost, ali pa izgubljajo presojo in izsilijo prednost. Najpogostejši vzrok prometnih nezgod je bila lani v radovljiški občini neprimerna hitrost, glede na stanje cestišč in prometne razmere v cestnem prometu. Mnogi torej še vedno ne upoštevajo hitrosti, ki jo dovoljuje cesta. Preveč se jim mudi, dostikrat res prispejo na cilj nekaj minut prej, toda vsakodnevno ne gre po sreči. Posledica izzivanja hitrosti so telesne poškodbe, lahko celo smrt. Kar pet življenj je lani zahtevalo izzivanje hitrosti na cesti med Bledom in Radovljico.

K večji prometni varnosti na cestah v radovljiški občini je lani, posebej v zadnjih

mesecih lanskega leta, brez dvoma prispevalo tudi lepo vreme, saj snega in poledice skorajda ni bilo. Cestišča sama pa na večjo prometno varnost lani niso vplivala, saj večjih popravil niso bila deležna. Prav tako tudi na cestnoprometna signalizacija, saj v radovljiški občini še vedno nimajo prav nobenega samoforiziranega cestišča, za vzorec imajo le rumeni semafor v Radovljici. Brez zadrege torej lahko trdimo, da urejenost lani ni vplivala na večjo prometno varnost. Poglavitni vzrok za to je na cestah radovljiške občine delo miličnikov. Svoje delo so lani okrepili, delali so veliko bolj načrtno, kakor nam je povedal Alojz Mihelčič, ter ob tem poudaril tesno sodelovanje s postajo prometne milice v Kranju. Miličniki radovljiške in kranjske postaje so skupaj delali na terenu in nadzorovali promet. Pomembno je tudi mentorstvo, saj so kranjski miličniki lahko posredovali radovljiškim svoje praktične izkušnje.

Posebno pozornost so posvečali tako imenovanim črnim točkam, ki pa se v

radovljiški občini spreminjajo. Nekdaj sta bila »črna« podvinski klanec, pa odcep na magistralno cesto pri letališču v Lescah. Zdaj tam prometnih nesreč skoraj ni več, kar dokazuje, da je črne točke moč odpraviti že s postavitvijo novega prometnega znaka, z vrisanjem polne črte na cestišču namesto prekinjene.

Da so miličniki lani bolj skrbeli za varnost na cestah radovljiške občine, ne nazadnje govori tudi število prometnih prekrškov, ki je lani v primerjavi z letom poprej naraslo za 46 odstotkov. Tako so lani zabeležili 1.564 kršitev cestnoprometnih predpisov, leta 1981 pa 1.070. Dodati moramo seveda še število predlogov, ki jih je sodniku za prekrške poslala Postaja prometne milice iz Kranja in teh je bilo lani nekaj manj kot 400.

V radovljiški občini imajo nekaj prometnih »vozlov«, ki jih, kot kaže, ne bodo kmalu razpletili, problemov, ki se vlečejo iz leta v leto. Eden največjih so parkirišča na Bledu, posebej v času turistične sezone, ko je ob sobotah in nedeljah Bled natrpan z jeklenimi konjčki. Miličniki vozil nimajo kam usmerjati, saj parkirnih prostorov ni. Probleme bodo odpravili šele z novo blejsko obvožno cesto. Podobno je natrpano z avtomobili tudi na središču starega radovljiškega mesta, kjer bi kazalo promet odpraviti. Velika ovira cestnega prometa je še vedno železniški prehod v Lescah, kjer so zapornice pogosto spuščene. »Zamašek« na cesti skozi Bohinjsko Belo tudi še ne bo kmalu odpravljen. V času smučarske sezone je parkirni prostor težko najti tudi na Zatniku in ljudje puščaj avtomobile ob cesti. Parkirnih prostorov je pozimi tudi premalo v Bohinju, vendar je tam malce laže, saj se avtomobili porazgube od postaje gondolske žičnice tja do Zlatoroga.

Registracije vozil kažejo, da je na naših cestah vse več vozil, pravi Alojz Mihelčič, zato bi morali za prometno varnost na naših cestah veliko več narediti prav vsi, ne le miličniki. Tudi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, avto-moto društva, osnovne šole. Seveda pa bodo k večji prometni varnosti na cestah največ pripomogle bolj urejene ceste, saj so v radovljiški občini v zadnjem času izboljšali le ceste od Radovljice do Lesc.

M. Volčjak

Naši športniki

France Pohleven: rezultati bodo odločali

Selca — Prvo tekmovalno na prvoletni cesti, izvedeno v okviru prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«, pomeni začetek organiziranega sankanja v Selski dolini. Po hribovskih cestah z Rudnega, s Ptovca, iz Lajša ali Topol — kjerkoli je že bila tekma — so se sprva spuščali v dolino z navadnimi in samotnejšimi sanmi; pred dvema desetletjema so se tem pridružile še tekmovalne.

Danes je v Selski dolini prek 40 sankarjev, ki so organizirani v sankarski sekciji pri športnem društvu Iskra Železniki. Dva izmed njih, France Pohleven iz Sela in Tinka Tolar z Martinja vrha, sta si z uspehi v minulih letih priborila mesto v ekipi olimpijskih kandidatov. V njej je še pet Gorencov — Rozman, Pikon in Cesar iz Bohinjske doline, Klinar z Jesenice ter Kalušnik iz Trčiča. Vsi so v prvih januarjskih dneh preskusili olimpijsko progo na Trebeviču.

»To je umetna proga, po kateri vozijo tudi tekmovalci v bobu. Je varna, a tudi izjemno hitra, saj sankarji na njej dosegajo povprečno hitrost 95 kilometrov na uro. Na treningu smo se postopoma pomikali navzgor po progi in se privajali na hitrost. Od tridesetih voženj smo se le osemkrat spustili z vrha. Z nami so preskušali progo tudi sarajevski kandidati za olimpijsko ekipo, ki pa so dosegali slabše čase. Nasprotno pa so nas sankarji Zvezne republike Nemčije na 1300 metrov dolgi progi prehiteli tudi za tri sekunde,« pravi 23-letni France Pohleven, delavec Alpele, ki se je krmarenja sani naučil na makadamskih cestah iz Lajša in Topol. Tekmovalnemu sankanju se je zapisal pred sedmimi leti, ko je tudi okrepil sankarsko sekcijo pri športnem društvu Iskra Železniki. Naglo je napredoval. Že na tretjem tekmovalnem v svoji športni karieri, na republiškem prvenstvu za starejše mladince, je

osvojil tretje mesto. Lani je na podobnem tekmovalnem v Rudnem zmagal. Vmes so ga pestile tudi poškodbe. Predlani je zletel s proge in si zvil gleženj.

»Veliko mladih se je že odločilo za sankanje. Toda kakor hitro so spoznali, da to ni enostaven in nenevaren šport, so sani postavili v kot. Velike hitrosti, zleti in prevrnitve z naravnih prog ter padci na umetnih so del tekmovalnega sankanja,« pravi France, ker noče naravnost reči, da je to šport pogumnih, neustrašnih fantov in deklet.

Od 8. do 14. februarja bodo slovenski in sarajevski olimpijski kandidati zopet trenirali na umetni sankarski progi na Trebeviču. Časi bodo odločili, kdo bo v reprezentanci, ki nas bo čez leto zastopala v tej športni panogi na največjem shodu športnikov sveta.

»Potrudil se bom in upam, da bom dovolj hiter za mesto v olimpijski ekipi. Predolimpijsko tekmovalje, ki bo 18. in 19. februarja, bo že pokazalo, kaj si lahko obetamo od prihodnje, za nas najpomembnejše tekmovalne sezone. V letu dni lahko še veliko nadoknadimo, če bomo do potankosti izpolnili dobro zamišljen načrt skupnih priprav,« razmišlja France in dodaja: »Olimpijsko tekmovalje moramo izkoristiti tudi za širjenje sankarskega športa v Sloveniji in Jugoslaviji.«

C. Zaplotnik

Pokal Loka '83

ŠKOFJA LOKA — Organizacijski komite mednarodnega FIS tekmovalja pionirjev v alpskem smučanju »Pokal Loka '83« se skrbno pripravlja na to tekmovalje, ki bo 19. in 20. februarja na Starem vrhu. To že tradicionalno mednarodno FIS tekmovalje vsako leto v Škofji Loki in Starem vrhu zbere skoraj vse najboljše pionirje Evrope. To bo hkrati že osmo mednarodno smučarsko srečanje pionirjev.

Letošnje tekmovalje vodi organizacijski komite pod vodstvom predsednika Janeza Štera, organizacija pa je v rokah skrbnih loških smučarjev Alpetourja. Predsednik častnega odbora je predsednik slovenskega izvršnega sveta Janez Zemljarič. Pokrovitelj tega osmega tekmovalja najbolj alpskih smučarjev pionirjev je kot vsako leto Emona iz Ljubljane. Za letošnje tekmovalje so se že prijave reprezentance Avstrije, Švice, ZRN, CSSR, Madžarske, Romunije, pričakujejo pa še prijave Francije in Velike Britanije ter še nekaterih evropskih držav.

Na dosedanjih sedmih tekmovaljih za »Pokal Loka« se je na starovrških smučiških vzrtila že vrsta zmagovalcev, ki še sedaj krojijo ženski in moški svetovni pokal, osvajajo pa tudi olimpijska odličja in svetovna prvenstva. Med zmagovalci najdemo Ffaffenbichlerja (1973), Wildgruberja (1973), Simano De Agostini (1975), Margarit Steiner (1975), Ervina Rescha (1975), Marka Tonazzija (1975), Jureta Franka (1975), Andreja Leskovšek (1978) in še mnogi drugi.

Sporod tekmovalja: 18. 2. ob 18. uri v Škofji Loki slovesno otvoritev, 19. 2. velesalom za mlajše in starejše pionirje in mlajše in starejše pionirje, 20. 2. slalom za mlajše in starejše pionirje in mlajše in starejše pionirje.

Alpsko smučanje

Rok Petrovič svetovni prvak v slalomu

SESTRIERA — Lepo darilo za rojstni dan. Dan pred svojim sedemnajstim rojstnim dnem je na letošnjem svetovnem mladinskem prvenstvu v alpskih disciplinah v Sestrieri (Italija) Jugoslovanski Rok Petrovič postal svetovni mladinski prvak v slalomu. Tako je ta mladi ljubljčan, ki je obenem član naše prve moške alpske selekcije, dopolnil uspehe naših smučarjev na mladinskih evropskih svetovnih prvenstvih. Bojan Križaj je bil leta 1975 evropski mladinski slalomski prvak v Maeyrhornu (Avstrija), leta 1977 je Boris Strel v Kranjski gori osvojil evropski mladinski naslov v veleslalomu, lani pa je naslov mladinske svetovne prvakinje v slalomu osvojila Andreja Leskovšek v Auronu.

Slalomski uspeh Roka Petroviča, ki je bil prvi, so dopolnili še Matej Oblak, ki se je z izredno vožnjo v drugem nastopu zagotovil odlično sedmo mesto in Luka Knific, ki je bil deveti. Škoda, da je tretji po prvi vožnji Tomaž Čizman, v drugi napravil napako in se je moral zadovoljiti s štirinajstim mestom. Dekleta se v veleslalomu niso izkazala, saj je bila Alenka Maver na trinajstem mestu.

Tudi v veleslalomu se se naši mladinci izkazali. Svetovnemu prvaku v slalomu je uspelo, da si je z borbeno vožnjo prislužil še drugo medaljo na tem prvenstvu, saj je bil tretji, Čizman je bil peti in Knific šesti, medtem ko je Jakopin zasedel deseto mesto in mladi Jeseničan Robič dvanaesto. Naši mladi alpski smučarji so ponovno dokazali, da bodo dobri nasledniki že naših prekaljenih alpskih asov.

Tokrat so se naša dekleta bolje odrezala v slalomu kot v veleslalomu. Alenki Maver je le za las ušlo tretje mesto, bila je četrta. Še en uspeh so Jugoslovanci dosegli na tem svetovnem prvenstvu. Tomaž Čizman je osvojil bronasto odličje v kombinaciji in s tem zaokrožil res lep uspeh naših mladincev.

-dh

Jamarske novice

● V Marjino brezno z vhodom za škofojskim gradom so se ob koncu decembra spustili Igor Potočnik, Jordan Glavina in eden izmed jamarskih pripravnikov. Potoček na dnu jame je skoraj popolnoma usahnil. To jamarje ni presenetilo, saj je znano, da voda v Marjinem breznu tudi ob velikih deževjih le malo naraste. Opazili so, da je v jami vedno manj netopirjev. Pred leti so v njej bivalje cele kolonije malih letečih sesalcev, tokrat so v štirih urah našli le dva.

● Matjaž Drašak, Igor Potočnik in pripravnik Marjan Jančar in Jože Dragsler so se 26. decembra spustili v Šimno brezno pri Gorjah. Dosegli so dno v glavnem rovu v globini 150 metrov, zanimivega stranskega rova pa kljub opisu jame (verjetno je pomanjkljiv) niso našli. Pred leti so v 40 metrov globoko vzhodno brezno namestili lesene lestve. Z občasno jih je do danes še močno načel. Trhle in napol podre so nevarne tudi za izkušene jamarje, pa četudi se spušča v brezno po vrvi. Prav po zaslugi lestev so ljudje v prejšnjih desetletjih iz brezna znosili veliko kapnikov, ki zdaj krasijo vrtove v okolici Bleda. Pri tako vandalskem početju in uničevanju naravnih lepote so prednjačili odrasli.

M. C.

Savčani ogrodje državne ekipe

Kranj — Osnovno vodilo članov kolesarskega kluba Sava iz Kranja je bilo tudi lani kvalitetna rast tega športa in prodor jugoslovanskega kolesarstva v svetovni vrh. Kot je na petkovi letni skupščini povedal podpredsednik kluba Janez Bohorič, do naslednje volilne skupščine predsednik, je strokovna ekipa skupaj s tekmovalci nalogo dobro opravila.

Kolesarji Save so lani sestavljali ogrodje državne reprezentance, ki je bila odlična osma na svetovnem prvenstvu. Pobrli so vrsto državnih in republiških naslovov, bili med najboljšimi na zahtevnih tujih in domačih mednarodnih etapnih dirkah. Najuspešnejši član je bil, čeprav do nastopa na svetovnem prvenstvu še v vojaški uniformi, spet Bojan Ropret, trikratni državni prvak in prvi Po Vojvodini. Tudi Janez Lampič in Vlado Marn, novince v članski vrsti, sta se nadpovprečno izkazala. Marn je med drugim dobil dirko Alpe-Adria, Lampič je bil tretji na dirki Po Jugoslaviji.

To je le nekaj podatkov, ki govorijo v prid dobremu strokovnemu delu v klubu. Če dodamo še uspešne nastope mladincev, med katerimi je kar šest perspektivnih športnikov, in vse boljše rezultate pionirjev, je kolesarski klub Sava lani na tekmovalnem področju izpolnil vse načrte oziroma jih celo presejal.

Razen tega je klub napredoval tudi v tehničnem pogledu. Dobil je novo delavnico za popravilo koles, dve garaži, nov kombi in nekaj koles, kar je seveda osnovni pogoj za nemoteno delo. Člani kluba so se izkazali tudi kot izvršni organizatorji tradicionalnih dirk v Kranju, ki prispevajo k priljubljenosti kolesarstva in s tem k množični in kvalitetni rasti.

Osnovna izhodišča za delo v tem letu je podal trener Franc Hvasti, ki je povedal, da ima klub v članski ekipi kar dvajset vrhunskih kolesarjev in da veliko obeta tudi kvalitetno zaledje mladincev ter pionirjev. Člani se bodo trudili za osvojitve olimpijskih norm in za uvrstitve v

državno ekipo, ki bo sodelovala na balkaniadi, mediteranskih igrah, svetovnem prvenstvu, na dirki Po Jugoslaviji, Po Avstriji in številnih drugih, zlasti v Zahodni Nemčiji, Češkoslovaški, Avstriji, Italiji in Madžarski, kjer ima kranjski klub že tradicionalne izmenjave. Tudi mladinci se bodo potegovali za jugoslovanske drese in s tem najzahtevnejše nastope na tujih in domačih mednarodnih tekmah. Delo s pionirji bo sponelo predvsem na vzgojnih strokovnih osnovah.

Tudi v obdobju zimskih športov savski kolesarji ne počivajo. Tekmovalni res nimajo, zato pa za nabiranje telesnih moči dobro izkoriščajo smučišča in telovadnice. Člani bodo imeli do začetka nove tekmovalne sezone 89 dni skupnih priprav, mladinci 31.

Savčani bodo letos organizatorji štirih kolesarskih prireditev; 18. junija bo pokal Stražišča, 28. in 29. julija državno prvenstvo na dirkališču, 30. julija tretji mednarodni nočni kriterij in naslednji dan mednarodna dirka Po ulicah Kranja. Razen tega bodo od konca maja do konca oktobra vsak torek na dirkališču medklubske preizkušnje.

Na petkovi skupščini so se člani kluba tudi uradno poslovili od Draga Frelaha, desetletje enega vodilnih, jugoslovanskega kolesarja, ki je veliko pomagal tudi h kvalitetnemu dvigu Save. Savi in kolesarstvu ostaja zvest še naprej kot mehanik in delavnik, kar je nova potrditev, da kolesarstvo človeka, ki se mu je resno predal, ne izpusti. H. Jelovčan

Smučarski skoki

Rajko Lotrič prvak SFRJ

SARAJEVO — Član SK Jesenice Rajko Lotrič bo še dolgo pomnil novo srednjo olimpijsko skakalnico na Velem polju na Igmanu. Po dolgih letih smučarskih skokov mu je uspelo, da je na tej olimpijski skakalnici, kjer se bodo prihodnje leto za olimpijske medalje borili najboljše skakalci sveta, da je postal članski državni prvak v smučarskih skokih. To je hkrati lep uspeh tega skromnega državnega reprezentanta, ki je obenem dosegel že vrsto lepih mednarodnih uspehov.

Novi državni prvak Rajko Lotrič si je že v prvi seriji priskočil lepo prednost, saj je za seboj pustil Ilirjana Ulago in Triglavana Benedika. V tej prvi seriji Gorislove skakalnice je presenetljivo slabo skočil favorit za prvo mesto Tepeš iz Ilirije. Vendar je nato v drugi Tepeš pokazal vse svoje znanje in si s skokom 90 metrov priskočil tudi prvi rekord skakalne lepote. Lotrič se tudi v drugi seriji ni zmedel, doskočil pri isti dolžini kot v prvi in naslov je bil njegov.

Skakali so tudi kombinatorci in v vodstvu pri skokih je Kastrun (Tržič), pred lanskoletnim državnim prvakom Vidicu iz Bleda in Joštom (Tržič). Vendar si je nato vodilni: pri skokih državni naslov pripravil s tekom na deset kilometrov. Tu je bil najhitrejši Vidic in državni naslov je bil njegov. Na naslednjih mestih pa sta člana SK Triglav Kastrun in Jošt.

Rezultati — 1. Lotrič (Jesenice) 248,2 (87,5, 87), 2. Ulaga 243,1 (87,5, 86), 3. Tepeš (oba Ilirja) 236,4 (81,5, 90), Benedik 230,3 (84,5, 83,5), 5. Globočnik (oba Triglav) 218,1 (76,5, 84), 8. Kastrun (Tržič) 214,3 (79,5, 83,5), 9. Bizjak (Triglav) 218,1 (76,5, 84), 8. Kastrun (Tržič) 214,3 (79,5, 83,5), 9. Bizjak (Triglav) 213,5 (76, 84), 10. Dolar (74,5, 83,5) in Kavčič (Žiri) oba 207,3 (78, 82,5).

Zaradi močnega vetra, ki je v nedeljo pihal na Velem polju, so morali prestaviti državno prvenstvo na 90 metrske skakalnice. Prvenstvo bo to nedeljo v okviru mednarodne tekme, ki šteje tudi za evropski pokal.

-dh

Letna skupščina VZ Slovenije V zvezi že enajst vaterpolskih klubov

KRANJ — Pred dnevi so se na redni skupščini VZ Slovenije zbrali delegati enajstih vaterpolskih klubov, ki so pregledali delo in si zadali smernice za nadaljnje delo. V slovenski vaterpolski zvezi je bilo doslej deset slovenskih vaterpolskih klubov, na tej skupščini pa so v svoje vrste sprejeli tudi vaterpoliste celjskega Neptuna. V to zvezo, na čelu izvršnega odbora je Janez Kovačič, je vključen tudi enaindesdeseti slovenski vaterpolski sodniški zbor in zbor trenerjev. Žal na to redno drugo skupščino ni bilo delegatov Kamnika in kranjskega Vodovodnega stolpa.

Že predlani je začel v zvezi pihati nov veter, saj se je začelo delati tako kot je treba. Delegati na tej skupščini so se zavzeli, da novi statut, ki ga pripravlja VZ Jugoslavija, ne bo dosti vplival na razvoj vaterpola. Treba bo začeti z novim delom, če se hočemo spet priključiti svetovnemu vaterpolskemu vrhu.

Za delo so si slovenski vaterpolski delavci zadali nalogo, da se morajo še bolj organizirati in v svoje vrste pridobiti nove klube. Vemo, da je v Sloveniji še precej možnosti za vaterpolsko igro. Žalostno pri tem je, da v vseh sameznih občinah, ki imajo vse pogoje za vaterpolsko igro, željni igralci vaterpola ne dobijo prave podpore, premalo pa je tudi posameznikov, ki bi bili pripravljeni prevzeti odgovorno delo. V takih razmerah tudi zveza ni more odigrati tiste vloge, ki bi jo lahko. Tekmovalni sistemi se bistveno ne bodo spremenili od lanskih. Že ustaljeni turnirski sistemi tekmovalnih vseh kategorijah se bodo dopolnjevali, v kolikor bodo to dopuščali sprejeti normativi RZTKOS. Le-ti morajo biti izvedeni tako, da bodo v celoti zadovoljili svojemu namenu in da bodo čim cenejši. Ne smejo preobremenjevati klubov, ki nastopajo v višjem rangu. Delegati so bili tudi mnenja, da bo treba čimprej ojačati trenersko organizacijo, ki še ni prav zaživel.

Na tej skupščini so podelili tudi priznanja za večletno delo v zvezi in za napredek vaterpola v Sloveniji. Priznanja, grafike akademskega slikarja Zmaga Puharja, so dobili Peter Didč (Kranj), Borut Alujevič (Celje), Roman Jazbec (Koper), Dragutin Arčon (Renče), Stane Schnabl (Kamnik) posebno priznanje pa je dobil tudi Kranjčan Zdravko Maržič.

-dh

Naši športni delavci

Janez Meglič

Lom — Športna sekcija krajevni skupnosti Lom Storžičem je sprva delovala okoli kulturno-umetniškega društva. V tistem času so krajanje ukvarjali z zimskimi športi, uredili so tudi nekatere športne igrišča. Ze takrat Lomljani želeli, da bi imeli svoje športno društvo. Med glavnimi zagovorniki organizirane športne in rekreativne dejavnosti v krajevni skupnosti je bil Janez Meglič, ki je postal prvi predsednik športnega društva in nalogo zavzeto opravlja tudi danes. V šestih letih obstoja društvo dosega največji uspeh, lani, ko je v akciji »Iščemo boljše športno društvo v krajevni skupnosti« osvojilo prvo mesto občini in štirinajsto v Sloveniji. Tem času so domači športniki sodelovali na številnih prireditvah v krajevni skupnosti in občini. Udeleževali so se tekmovalj v sankanju, smučanju, atletiki in krosu. Smučarji navedli stike s športniki zverskega in Dobre vasi na striskem Koroskem ter skupaj ostalimi krajanje uredili smučarsko in zgradili kočo na Javorju. V vse te uspehe na področju telesnokulturne dejavnosti v krajevni skupnosti je vgrajeno delo Janeza Megliča, športnika in mladih nog, smučarskega sodnika, organizatorja ter dobitnika občinskega priznanja — bronaste Bloudkove značke.

J. Kikel

Nov uspeh bratov Petrič

OFFENBACH — Kranjska planja Borut in Darjan Petrič nadaljujeta mednarodni uspehi. Tokrat sta močnem mednarodnem mitingu nastopila v Offenbachu in se v 25-metrskem enakovredno borila z več kot sto plavalci. Čeprav sta v polnem trenutju dosegla več kot 50 pričkav, sta dosegla več kot 50 pričkav. Lep spopad je bil na 400 m kralj, zmagal reprezentant SZ Salmikov, Petrič pa bil 3:51,76 takoj za njim. Tretje mesto se je v tej disciplini osvojil Amerikanec O'Brien, za Američanom pa Borut Petrič četrti. Na 100 m kralj Borut Petrič deveti, na 200 m kralj Borut Petrič zasedel tretje mesto in mesto si je Borut pripadal tudi na 400 m delfin. Lep mednarodni uspeh je na mitingu dosegla tudi Kranjčanka Novna, ki je zmagala na 200 na 200 m delfin.

Šah

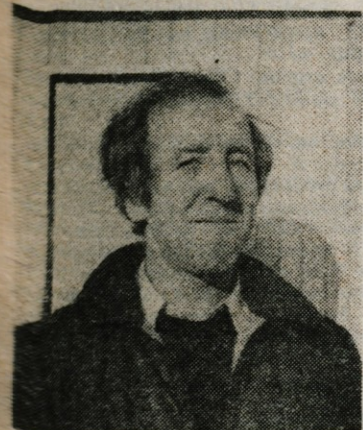
Šestnajst ekip za pokal maršala Tita

Kranj — Šahovska sekcija tovarne Sava je organizator letošnjega občinskega spominskega tekmovalja za pokal maršala Tita. V prvem delu, ki je bil v četrtek v delavski restavraciji Iskre na Laborah, je sodelovalo 16 članskih, mladinskih in pionirskih ekip. Po prvem izločilnem krogu sta se med osmerico nepričakovano uvrstili tudi pionirski ekipi osnovne šole Lucijana Seljaka iz Stražišča ter Bratstva-enočnosti s Planine, ki pa sta v nadaljevanju izpadli. V polfinale, med štiri najboljše ekipe v občini, so se uvrstili igralci Iskre Telematike, druga ekipa šahovskega društva Kranj ter druga in prva ekipa šahovske sekcije Tomo Zupan, ki tudi brani naslov lanskoletnega občinskega prvaka. Razočarali sta vrsta Iskre Kibernetike ter ekipa prireditelja. Polfinale borbe bodo jutri, v sredo, s pričetkom ob 16. uri v prostorih kranjskega šahovskega društva. (cz)

Pozabljena odlična smučina Španovega vrha

Krajevna skupnost Planina pod Golico ima odlične možnosti za razvoj letnega in zimskega turizma — Dobro delo krajevne skupnosti, organizacij in društev — Telefonsko omrežje so gradili tudi s prostovoljnim delom

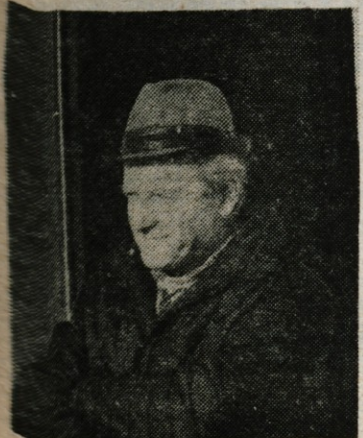
Krajevno skupnost Planina pod Golico so nam predstavili:

Stanko Klinar, predsednik sveta krajevne skupnosti

Ivan Razinger, poveljnik štaba narodne zaštite

Jote Stare, predsednik skupščine krajevne skupnosti

Hermina Razinger, tajnica krajevne skupnosti

Lojzka Ravnik, predsednica krajevnih konferenc SZDL

Gorski reševalci pregledali delo

Kranj — V sredo, 2. februarja, so zbrali na redni letni skupščini krajevnih Gorske reševalne službe v Kranju. Na zboru, ki je potekal večinski udeležbi reševalcev, so pregledali svoje delo v preteklosti in določili naloge za naprej.

Kot je v svojem poročilu o opravljenem delu naglasil načelnik pomenjaje Emil Herlec, so glavno pozornost posvečali izpolnjevanju preventivnih nalog in reševalnih akcij. Za reševanje v gorah so porabili največ časa in moči, to pa bo glede na razmah planinstva neizogibno tudi v dohod. Ob skrbi za preprečevanje reševanja in ukrepanje ob njih je bila na njihovih najpomembnejših nalogah vzgoja inštruktorjev GRS ter posabljanje celotnega članstva. Na tem so zelo dobro sodelovali s pripadniki armade in milice, izreden pretek — vsi piloti in mehaniki v alpski enoti milice so v sestavi krajske postaje GRS — pa so došli v alpskem letenju.

Postaja, ki se med drugim vključuje v delovanje civilne zaštite, je ležna široke družbene pomoči pri

zagotavljanju sredstev za njeno opremljanje. Ker pa večino tehnične opreme ni moč kupiti na domačem trgu, vseeno vlaga velike napore v kompletiranje opreme, brez katere ne bi mogla opravljati zahtevnih reševalnih akcij.

Gorski reševalci veliko pripomorejo tudi k uresničevanju programa planinskih akcij, za kar se jim je v pozdravnem nagovoru med zborom zahvalil predsednik kranjskega planinskega društva Franc Ekar. Prav tako je zbrane seznanil, da bodo sedmim reševalcem podelili na bližnjem zboru društva visoka planinska odlikovanja za njihovo delo.

Med razpravo so namenili pozornost aktivnostim za pripravo skupščine slovenskih reševalcev. V njih naj bi predvsem skrbno izbrali novo vodstvo iz vrst operativnih delavcev, ki poznajo problematiko postaja GRS. Srečanje so sklenili z imenovanjem vodstva postaje, katero bo še naprej vodil Emil Herlec, za tehnično vodstvo pa bosta skrbela Tone Langerholz in Franc Zupanc.

S. Saje

Osemnajstič na Stol

Jesenice — Letos bo od 18. do 20. februarja že 18. zimski spominski pohod na Stol, ki ga pripravlja pohodni odbor pri koordinacijskem odboru planinskih društev jeseniške občine in občinskem odboru Zveze združenih borcev NOV na Jesenicah. Njim se bodo mladinci, borci, planinci in drugi ljubitelji gora tudi letos pridružili. V preteklosti so se na pohodu na Stol pridružili tudi številni vojski in vojski. Pohod na Stol je bil prvič organiziran leta 1942, leta s premočnim nemškim okupatorjem prav pod najvišjim vrhom Karavank.

Pohod, ki vsako leto privabi več sto udeležencev, bo po predvidevanjih organizatorjev potekal letos nekoliko drugače. Prvi dan bo soroške Bele in iz Zirovnice krenila na pohod po poteh Cankarjevega taljona do Valvasorjevega doma dneva se bodo na Stol organizirano vzpenjale skupine pohodnikov iz raznih krajev naše ožje in

širše domovine. Pohod na vrh Stola bo seveda mogoč le v primeru dobrih vremenskih razmer, sicer pa bodo prireditelji udeležence usmerili po začrtani poti prek planin pod Stolum.

Podrobnejša obvestila organizatorjev o pohodu bomo pravočasno objavili, že sedaj pa naj opozorimo, da sleherni zimski tura zahteva dobro telesno pripravljenost in primerno opremljenost pohodnika. Zato ne bo odveč, če vsakdo pred odločitvijo za udeležbo na zimskem pohodu v gore najprej pretehta svoje sposobnosti; povsem nujno pa je, da se na sleherni vzpon, zlasti zimski, poleg temeljito pripravi. Le s takim osebnim odnosom do hoje v gore in ustreznim ravnanjem na pohodu je namreč moč pričakovati kar največjo skupno varnost za udeležence množične prireditve.

S. Saje

kanalizacijo v Prihodi in zato je tudi ta vključena v program srednjeročnih del krajevne skupnosti.

V vaških krajevnih skupnostih imajo drugačne probleme kot v mestnih naseljih in večinoma so povezani tudi s prevozi. V Planini pod Golico redno vozi avtobus, tudi šoloobvezne otroke, vendar si starši želijo, da bi jih pripeljal do šole na Jesenice.

Planina pod Golico je bila nekdanj priljubljena izletniška in turistična točka in po nekajletnem mrtvilo si v krajevni skupnosti žele, da bi dobil turizem večjo veljavo. Gradijo kočo na Golici. Vaščani bi oddajali več zasebnih sob, ko bi ustrezno uredili prehrano. Dom pod Golico so obnovili in je dobro obiskan, vendar ostaja še vedno nadvse pereče vprašanje žičnice in nasploh razvoja Planine kot zimskošportnega središča. Dostopi do žičnice niso primerni, parkirnih prostorov je premalo, smučarija pa bi bila lahko kljub piči snežni odeji kar dobra, ko bi postavili vlečnico, ki jo načrtujejo. Že nekaj let se tudi načrtuje povezava z Javorniškim rovtom, kamor vodi zdaj gozdna cesta.

Z vlečnico bi radi jeseniškega smučarja pripeljali do Španovega vrha, kjer so izjemno lepi in zahtevni tereni, s katerimi se Črni in Španov vrh upravičeno ponašata. Zimski šport bi bil lahko v polnem razmahu, če ne bi tega centra tako zelo zanemarili. Ne le alpsko smučarijo, temveč tudi sankanja, čeprav je v Planini edina sankarska proga, ki ima vedno dovolj snega.

Razumljivo je, da veliko skrbi posvečajo cestam in tako so tudi za Plavški rovt prispevali vsi, razen enega, po 2.000 dinarjev. Pravih kmetov je razmeroma malo, vendar se število govedi povečuje. Stalno skrbijo za čiščenje pašnikov. Krajski so bolj zadovoljni, ker se število vikendov ne povečuje več; počitniških hiš je že več kot sto in le redki so tisti lastniki, ki so se pripravljali vključiti v delo krajevne skupnosti. Skupščina občine zdaj veliko bolj upošteva mnenje krajevne skupnosti in zato se ne ogreva več za gradnjo vikendov, saj nekateri neodgovorni lastniki povzročajo raznovrstne komunalne težave.

Krajevna skupnost dobiva malo denarja za svojo redno dejavnost in zato delno lahko prispeva le za ureditev drobnih komunalnih problemov. Hudo jih je prizadel zemeljski plaz, ki se je sprožil pod žičnico. Z neumornim delom štaba narodne zaštite so ga v kar najhitrejšem času zadovoljivo sanirali, temeljita dela pa čakajo na pomlad. Prav tako bo čimprej treba urediti kolovozno pot v Plavški rovt, ne nazadnje tudi zato, da bi omogočili pot gasilskemu vozilu ob nujnih intervencijah. V Plavškem rovtu se ustanavlja gasilska desetica, zato v krajevni skupnosti začnejo z akcijo za nabavo ustrezne gasilske opreme.

V Planini pod Golico pa niso aktivni le gasilci, člani narodne zaštite, temveč tudi športno in kul-

Aktivni alpinisti iz Gorij

Gorje — Člani alpinističnega oddelka v Gorjah so sestavili poročilo o delu lanske leto, ki kaže na njihovo dokaj uspešno plezalno aktivnost. Šest stalnih članov oddelka je opravilo 219 plezalnih vzponov skupno s turnimi smuki pa so imeli kar 317 tur.

Delo oddelka vodi načelnik Franci Ferjan; uspešen plezalec je tudi mladi Slavko Klinar. Sicer pa je bilo aktivne plezalske družine najbolj predstavljajo vzponi po zahtevnih smereh! Franci Ferjan in Miha Zumer sta preplezala Tržaško smer v severni triglavski steni in sner Krušič-Ferjan v Luknja peči, Miha Zumer in Slavko Klinar Čopov stebel v Steni, Franci Ferjan in Slavko Klinar pa Centralno smer v Velikem Draškem vrhu in Aschenbrennerjevo smer v Travniku; navezi Ferjan-Klinar in Zumer-Zupan sta bili uspešni tudi v Sfigi.

Razen z dobro opravljeno alpinistično šolo in plezalnimi vajami se oddsek lahko pohvali z raziskovanjem južnega ostenja Rjavine od Pršivca do Macenovca in starih lovskih poti ter zbiranjem fotografskih posnetkov. Pomaga tudi domačemu planinskemu društvu pri oskrbi koč in poti ter vzgoji mladih planincev. Oddsek je — ne nazadnje — uspel z akcijo za ponovno odprtje Pokljuške soteske, kjer so njegovi člani očistili in preplezali nosilno konstrukcijo galerij.

Že letošnjo zimo so alpinisti nadaljevali svojo plezalno aktivnost. Opravili so več zimskih pristopov na vrhove in turnih spustov z njih, Ferjan in Zumer pa sta preplezala

turno-umetniško društvo, ki je pripravilo že več prireditev. Žal pa nimajo primernih prostorov, saj krajevna skupnost nima ustrezne dvorane. Vsi krajski so se aktivno vključili v akcijo Nič nas ne sme presejati, saj se zavedajo, da so oddaljeni od mesta in zato morajo biti zadovoljivo usposobljeni za primer naravnih in drugih nesreč. Ne smemo pozabiti tudi dejavnosti Zveze borcev, ki si zdaj prizadeva, da bi uredila nekaj spominskih obeležij, predvsem spomenik petim padlim

partizanom; radi bi postavili tudi obeležje za prvo kurirsko ambulanto.

Če bodo imeli denar in vsaj toliko volje kot dozdaj, bodo lahko v krajevni skupnosti Planina pod Golico v okviru krajevne konference Socialistične zveze in v okviru krajevne skupnosti razrešili še vse tiste probleme, ki so zdaj kamen spotike. Veliko delovnih ljudi je že vključenih v delegatski sistem, ki je učinkovit in prek katerega krajski uveljavljajo svoje interese.

D. Sedej

Bodoči starešine na smučeh

Smučanje je del usposabljanja gojencev vojaške akademije kopenske vojske — Utrjevanje njihovih psihofizičnih sposobnosti med zimskim urjenjem — Bivanje na Pokljuki so izkoristili za izpolnitev več nalog

Smučanje je med gojenci vojaške akademije zelo priljubljen šport

Pokljuka — Kolona mladih, postavnih fantov, športno oblečenih in s smučmi na ramah, je ondan krenila od vojaške stavbe na Rudnem polju v zasneženo pobočje. Ob njegovem vznožju se je ustavila in hip zatem so mladeniči, postavljeni v krog, začeli z ogrevalnimi vajami. Potlej jih je njihov vadiatelj povedel na vzpetino, s katere so se po njegovem zgledu na razne načine spuščali na smučeh.

»Telesna vzgoja,« je pojasnil zanj odgovoren starešina iz vojaške akademije kopenske vojske v Beogradu, »je sestavni del prizadevanj za utrjevanje borbene pripravljenosti. Zato se morajo naši gojenci uriti v raznih športnih panogah in se naučiti tudi smučanja. Pomembno je namreč, da športe obvladajo; le tako lahko pozneje kot starešine v enotah uspešno vodijo telesno urjenje vojakov.«

Z uresničevanju programa telesne vzgoje imajo na akademiji dobre razmere. To med drugim potrjuje podatek, da se vseh 35 rodov, ki so doslej tamkaj končali študij, ponaša z vrhunskimi rezultati v raznih športnih panogah. Smučanja se seveda ne uče v Beogradu, ampak sredi drugega letnika odidejo na dvotedensko zimovanje v enega od smučarskih krajev po Jugoslaviji.

Občinska zimska atletska liga

Nemško smer v Steni in Zimsko v Krmi. Za naprej načrtujejo stalno izobraževalno dejavnost, sklic občnega zbora in pripravo skupne odprave z radovljiskimi alpinisti v južnoameriške Ande. Uresničevanje načrtov jim bosta ob njihovi prizadevnosti omogočila, kot naglašajo člani oddelka, tudi pomoč in razumevanje domačega planinskega društva in gorjanske osnovne šole.

Janez Kunšič

Občinska zimska atletska liga

KRANJ — Za učenci kranjskih osemletk je prvo kolo letošnje zimске atletske pionirske lige. Že v prvem kolu se je pokazalo, da je za atletiko na kranjskih osnovnih šolah dovolj zanimanja, saj je že v tem uvodnem kolu nastopilo šeststopeneset tekmovalcev in tekmovalcev. To je številka, ki je bila prvič dosežena v kranjskem atletskem športu.

V skupnem moštvenem vrstnem redu je povedla OŠ Franceta Prešerna, ki je bila najboljša tudi med učenci, medtem ko so prvo mesto med moštvi učenc dosegle tekmovalke OŠ Simona Jenka.

Skupni vrstni moštveni red — 1. OŠ F. Prešeren, 2. OŠ S. Jenko, 3. OŠ M. Valjavec, 4. OŠ L. Seljak, 5. OŠ Bratstvo-Enotnost, 6. OŠ S. Žagar, 7. OŠ J. B. Tito, 8. OŠ St.-J. Mlakar, učenci — 1. OŠ F. Prešeren, 2. OŠ S. Jenko.

Zmagovalci — pionirji 5. razred 60 m — 1. Cigler (Bratstvo-Enotnost) 9,0, 300 m — 1. Pajk (F. Prešeren) 51,9, met medicinke — 1. Mutvar (M. Valjavec) 9,76, višina — 1. Janškovec (F. Prešeren) 125, troskok — 1. Cuderman (M. Valjavec) 6,10, 6. razred — 60 m — 1. Breznica (L. Seljak) 8,6, 300 m — 1. Ožegović (F. Prešeren) in (Grlic) (S. Mlakar) oba 49,8, medicinka — 1. Okorn (S. Mlakar) 11,44, višina — 1. Posedi (F. Prešeren) 140, troskok — 1. Kastiger (Bratstvo-

enotnost) 6,66, 7. razred — 60 m — 1. Cervenkič (F. Prešeren) 7,7, 300 m — 1. Sušnik (M. Valjavec) 49,7, medicinka — 1. Tumčič (S. Jenko) 11,65, višina — 1. Bohinc, Čurčič (oba F. Prešeren), Pelko (S. Jenko) vsi 150, troskok — 1. Kranjc (Bratstvo-Enotnost) 7,42, 8. razred — 60 m — 1. Cvjetičanin (S. Jenko) 8,0, 300 m — 1. Rakovec 47,5, medicinka — 1. Kalan (L. Seljak) 13,82, višina — 1. Hribnik (Bratstvo-Enotnost) 170, troskok — 1. Krč (F. Prešeren) 8,03, pionirke — 7. razred — 60 m — 1. Strupi (St. Žagar) 8,9, 300 m — 1. Bradac (S. Jenko) 55,8, medicinka — 1. Ferjan (M. Valjavec) 10,22, višina — 1. Polak (F. Prešeren) 140, troskok — 1. Pogačnik (S. Žagar) 6,60, 5. razred — 60 m — 1. Krančar (S. Jenko) 9,3, 300 m — 1. Potočnik (S. Jenko) 54,1, medicinka — 1. Seljanin (F. Prešeren) 8,83, višina — 1. Milenkovič (F. Prešeren) 115, troskok — 1. Tratnik (L. Seljak) 5,82, 6. razred — 60 m — 1. Jerne (F. Prešeren) 8,9, 300 m — 1. Vitas (F. Prešeren) 55,8, medicinka — 1. Bregar (S. Jenko) 8,85, višina — 1. Bukovec (L. Seljak) 125, troskok — 1. Hafner (L. Seljak) 6,60, 8. razred — 60 m — 1. Okršlar (S. Jenko) 8,5, 300 m — 1. Hafner (L. Seljak) 53,5, medicinka — 1. Zumer (F. Prešeren) 140, troskok — 1. Brešar (Bratstvo-Enotnost) 6,48, -dh

Stojan Saje

PUSTNI PLES V RESTAVRACIJI HOTELA CREINA

v torek, 15. 2. 1983
od 20. do 01. ure

VSTOPNINA: 150 din

Rezervacije sprejemamo na recepciji
hotela in po telefonu 23-650.

VABI KOLEKTIV HOTELA CREINA

Osnovna šola
MATIJA VALJAVEC
Preddvor

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge

VZGOJITELJICE

v vrtcu »Janček« na Visokem
za določen čas s polnim delovnim časom
za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Nastop dela 7. 3. 1983.

Pogoj: — vzgojiteljska šola

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi
razpisa komisiji za delovna razmerja osnovne šole Matija
Valjavec, Preddvor.

ALPINA tovarna obutve Žiri,
Strojarska ul. 2, Žiri, n. sol. o.
Delovna skupnost skupnih služb
TOZD Prodaja

razpisuje na podlagi sklepa razpisne komisije za Delovno skup-
nost skupnih služb, TOZD Prodaja prosta dela in naloge:

Delovna skupnost skupnih služb

1. VODENJE SLUŽBE NACRTOVANJA IN ANALIZ
za dobo 4 let

TOZD Prodaja

2. VODENJE PRODAJALNE ALPINA ŠKOFJA LOKA I
za dobo 4 let
3. VODENJE PRODAJALNE ALPINA AJDOVŠČINA
za dobo 4 let

Kandidati za razporeditev na navedena dela in naloge morajo poleg
pogojev, ki so določeni z zakonom in družbenim dogovorom o obliko-
vanju in izvajanju kadrovske politike v občini Škofja Loka, izpolnjevati
še naslednje pogoje:

Pod 1.

- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri,
- 2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj

Pod 2. in pod 3.

- VKV prodajalec,
- 5 let delovnih izkušenj v prodaji na drobno z obutvijo.

Za vse delovne naloge in opravila velja ugotovljeno in priznano z de-
lom pridobljeno delovno zmožnost za opravljanje določenih del in na-
log. Pismene prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi
na naslov: ALPINA tovarna obutve Žiri, Razpisna komisijaza DSSS,
TOZD Prodaja, Strojarska ul. 2, 64226 Žiri

Hudo ranjen v pretepu

Ljubno — Minuli ponedeljek, 31. januarja, sta se v Ljubnem stepla 27-letni Janko Markovec in 19-letni Bojan Perko. Pri ostrem obračunu je Markovec padel in z glavo udaril na asfalt. Po nekaj dneh je začel tožiti o bolečinah v glavi, zato so ga odpeljali v Klinični center v Ljubljano, kjer so ugotovili, da gre za prelom lobanje. Ko bi možaka predvidevala tako hude posledice, bi bila verjetno zrejša in razsodnejša.

Ogromna škoda v požaru

Trata — V obratu škofjeloške delovne organizacije Termika na Trati je v soboto, 5. februarja, kako uro po polnoči nenadoma prišlo do požara v izhodnem dimniku ventilacijske postaje.

Domnevajo, da je požar nastal v filtru, ki ga sestavlja 150 kvadratnih metrov tvervolnih plošč. Slednje so se vnele, od tod pa se je požar razširil skozi dovodne cevovode do ventilacija in v izhodni dimnik. Zaradi visokih temperatur so nastale tudi poškodbe na ventilatorjih in odvodnih napravah. Ogenj so zadušili delavci sami.

Nastalo škodo cenijo na približno 1.880.000 dinarjev, nadaljnjih nekaj milijonov pa je nastalo zaradi izpada proizvodnje od 5. do 9. februarja.

D. Ž.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE

Bled

Komisija za delovna raz-
merja
TOZD GH Toplice Bled

objavlja prosta dela in naloge

ČISTILKA SREBRNINE

Pogoji:

- nedokončana osnovna šola,
- poznavanje čistilnih sredstev in njihovo uporabo s posebnim poudarkom na čiščenju srebrnine,
- poskusno delo traja 1 mesec

Rok za zasedbo: v zakonitem roku.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Vloge s pripisom »Komisiji za delovna razmerja« pošljite v 8 dneh od dneva objave, na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD Grand hotel Toplice Bled, C. svobode 12.

Komisija za delovna razmerja pri

OSNOVNI ŠOLI DAVORIN JENKO CERKLJE

razpisuje naslednja prosta dela in naloge

1. UČITELJA
SLOVENSKEGA
JEZIKA
od 1. 3. do 27. 6.

Pogoji:

- diploma iz slovenskega jezika na pedagoški akademiji oz. na drugi ustrejni višji ali visoki šoli

2. POMOČNICA
V RAČUNOVODSTVU
s polovičnim delovnim časom za nedoločen čas.
Nastop dela 1. 3. 1983.

Pogoji:

- srednja ali višja izobrazba ekonomske smeri.

Poskusno delo traja 2 meseca.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni po objavi komisiji za delovna razmerja šole.

NESREČE

POVOZILA OTROKA NA PREHODU

Kranj — Na prehodu za pešce pred osnovno šolo Staneta Zagarja na Cesti 1. maja je v petek, 4. februarja, voznica osebnega avtomobila Ivanka Pogačnik, stara 38 let, doma iz Kranja, povozila šolarko. Zaradi hitre vožnje na poti iz Čirč proti središču mesta Pogačnikova pri prehodu ni uspela ustaviti. Trčila je v otroka, 8-letno Majo Atanasovo iz Kranja. Hudo ranjenega so otroka odpeljali v Klinični center v Ljubljano.

SMRT PRI NEPREVIDNEM PREČKANJU

Kranj — V križišču Ručigajeve ceste z regionalno cesto Kranj—Brnik se je v petek, 4. februarja, zgodila prometna nesreča, v kateri je pešakinja, 74-letna Cecilija Egart iz Kranja, izgubila življenje. Voznik osebnega avtomobila, 20-letni Pavle Vidmar iz Žej pri Kamniku, je peljal iz mesta v smeri Brnika. Zaradi neprimerno hitrosti je v križišču z Ručigajevo cesto trčil v pešakinjo, ki je prečkala cesto zunaj prehoda za pešce. Egartova je v nesreči utrpela tako hude poškodbe, da je na kraju umrla.

D. Ž.

MALI

OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Ugodno prodam globok OTROŠKI ZICEK tribuna in dolgo POROČNO OBLEKO 40-42. Jenko, Sp. Bela 15, telefon 45-301

Prodaj original CIRKULAR za 50 in 4 kW električni CIRKULAR. Telefon 61-032

Prodaj nekaj dni stare PISCANICE. Telefon 40-146

Poceni prodaj raztegljiv KAVČ. P. zanska 19, Kranj, tel. 23-749

Črnobel TELEVIZOR, francosko STELJO in manjšo MIZO s stoli ugodno prodaj. Telefon 74-881 popoldan

Ugodno prodaj 7 novih VRAT, hrast. Bozovičar, Žanova 4, Kranj, telefon 23-763 vsak dan po 16. uri

Prodaj POMIVALNO MIZO s stoli z dvema koritoma. Telefon 27-452

Prodaj 23 kv. m NAPUSČA, macesnove OBLOGE 5 cm/1,4 cm. Telefon 064-61-691

Nujno in ugodno prodaj nov 00 mastral 9 in nerabljen MOTOR 4 KM. Zupan, Zupancičeva 18, Kranj, tel. 26-522

Prodaj 120-litrski vinski SOD (stov) in 140-litrski BOJLER. Britovc, telefon 24-571

Prodaj PEČ küppersbusch. Informacije po tel. 24-571

Almira
Alpska modna industrija Radovljica
Odbor za delovna razmerja pri TOZD Trgovina

objavlja prosta dela

POSLOVODJE PRODAJALNE v Kranjski gori

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- dokončana poslovodska šola in 3 leta delovnih izkušenj pri izvajanju poslovdskih del ali
- dokončana trgovska šola tekstilne usmeritve in 5 let delovnih izkušenj pri izvajanju razpisanih del

Delo se združuje za nedoločen čas, nastop dela po dogovoru.

Zainteresirane kandidate vabimo, da oddajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev na naslov: Almira, alpska modna industrija Radovljica, Odbor za delovna razmerja TOZD Trgovina.

Razpis velja 8 dni od dneva objave oglasa.

Kandidati bodo o izboru obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa samoupravnega organa.

ABC POMURKA

ABC POMURKA »LOKA« n. sol. o. Škofja Loka
TOZD JELEN, Gostinstvo Kranj

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. POSLOVODJE RESTAVRACIJE PRAJERCA
v Škofji Loki

Pogoj: — VKV ali KV gostinski delavec z dvema oziroma tremi leti prakse na enakih ali podobnih delih

2. VEČ NATAKARJEV

za delo v gostilni Stari Mayr v Kranju

Pogoj: — KV natakcar

3. DVEH KUCHARJEV

za delo v gostilni Stari Mayr

Pogoj: — KV kuhar

4. SKLADIŠČNIKA

za gostilno Stari Mayr

Pogoj: — KV gostinski ali trgovski delavec

5. SNAŽILKE

za delo v gostilni Gorenja sava in Gaštej

Delo se opravlja z deljenim delovnim časom

6. SNAŽILKE

za delo v gostilni Prešernov hram

7. DELAVKE ZA POMOČ V KUHINJI

restavracije Frankovo naselje v Škofji Loki

Poskusno delo za dela pod točko 1. traja 60 koledarskih dni, za dela pod točkami 2., 3., 4. traja 45 koledarskih dni, za dela pod točkami 5., 6. in 7. pa traja 30 koledarskih dni.

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi oglasa na kadrovsko službo podjetja ABC Pomurka, Loka, DSSS, Kidričeva 53, Škofja Loka.

Vaja gorskih reševalcev — Postaja Gorske reševalne službe Kranj in Uprava za notranje zadeve sta pred nedavnim pripravili na Kališču redno preverjanje znanja za gorske reševalce in reševalce miličnike. Šestdeset tečajnikov je obnovilo poznavanje vrne tehnike in prve pomoči. Preverjanje so sklenili z vajo reševanja poškodovanca s Kališča v Mače. — Na sliki: spust z Gramingarjevimi sedežem. — Foto: F. Ekar

Prodaj barvni televizor »BLAU-PUNKT«, ekran 68 cm. Bogataj Benedikova 24, Strazišče

Prodaj malo rabljen črnobel TELE-VIZOR iskra panorama. C. JLA 44, telefon 24-910 1103

MIZARSKO TRACNO ŽAGO sipa 600, nujno prodaj za 15 % ceneje. Telefon 064-57-095 1080

Prodaj novo diatonično HARMONI-KO. Forme 18, Zablanka 975

Prodaj novo KOSILNICO tip agroal še v garanciji, in KOMAT. Marija Črnič, Dovje 111, Mojstrana 1100

Prodaj PRASIČE, težke po 70 kg. Senčur, Mlakarjeva 58 1081

Prodaj stereo ZVOČNIKA. Telefon 21-325 1159

Prodaj LADIJSKI POD. Bašelj 17, Predvor 1190

Prodaj rabljene KUHINJSKE ELE-MENTE, pomivalno mizo, omaro za dve ali tri osebe. Boro Mikić, stari djaški dom, Kidričeva 2, Kranj 1191

Prodaj razen hrastov LES, 50 in 30 cm, in bukova DRVA. Telefon 70-206 1192

Prodaj ŠIVALNI STROJ bagat. Tilka ovk, Suha 1, Kranj 1193

Prodaj PRASIČA za zakol. Voglje 77, Senčur 1194

Prodaj KAMERO super 8 SANKYO. aploptnik, Lojzeta Hrovata 9, Kranj, stanovanje št. 11 1195

Ugodno prodaj cvetoče KAKTUSE, streljina pregrinjala, kovr, zavese, hinjsko tehtnico, električno ključavni-vodovodni lijak, štedilnik kuppersch in športni voziček. Marija Dolinar, talcev 18, Kranj 1196

Prodaj ZENIT foto sneiper. Zalag 48, erklje 1197

Prodaj komplet rjavo KMEČKO, nerjaveča VRATCA in VEZI, KRAVO za zakol in 6 mesecev starega BIKKA ter KUPIM strešno OPEKO OBROVEC, ročne izdelave. Fujan, rše 5, Smlednik 1198

Ugodno prodaj dobro ohranjeno PEC olje. Stojčić, Pipanova 41, Senčur 1199

Poceni prodaj dobro ohranjena STE-ILNIKA gorenje (prvi: 4 električni, plin; drugi: 4 električni) in JEDILNI OT. Telefon 25-615 1200

Prodaj 5 dni starega BIKKA. Struže-12, Kranj 1201

Prodaj dobro ohranjeno PONY KOLO. Lojz Pirih, Podbrezje 63, Duplje 1202

Prodaj 4 železobetonske MREŽE, profil 8/6. Telefon 25-074 1203

Prodaj rabljeno SPALNICO. Rup, mičeva 7, Kranj, Čirče 1204

Prodaj ZVOČNIKE ITT, 180-120 W, 4 ohm, dom. Telefon 061-573-968 1205

Dve jahalni KOBILI, 3 in 7-letni, ugodno prodaj. Martin Kocjan, Mihovi-16, 68310 Šentjernej 1206

Prodaj KRAVO po prvem teletu. ečnik, Bodovlje 1, Škofja Loka, dopol-1207

Prodaj nekaj KORUZE. Sr. Dobrava 9, tel. 79-792 - Kropa 1208

Prodaj 6 tednov staro TELIČKO si-mentalko. Telefon 061-611-004. Sora 9, Medvode 1209

Prodaj trodelno GARDEROBNO OMARO (globina 45 cm). Tel. 064-21-197 1210

KUPIM

Kupim polavtomatski SADILEC za kumpir. van Osterman, Luže 34, Senčur 1006

Kupim dobro ohranjen glbok OTRO-SKI VOZIČEK. Telefon 064-60-205 1118

Kupim otroško POSTELJICO. Naslov v oglasnem oddelku 1211

Kupim mlado KRAVO s prvim ali dru-gim teletom. Naslov v oglasnem oddelku 1212

VOZILA

Prodaj RENAULT 4. Tomšičeva 19, Kranj 1010

Prodaj OPEL KADETT, zadaj ka-kamboliran. Franc Uršič, Bistrica 171 pri-1015

Prodaj FIAT 124, letnik 1970. Senčur, lakarjeva 58 1129

Kupim JUGO 45. Plačam v gotovini. il Krajnik, Breznica 5, Škofja Loka 1137

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1973. ohovnik, Sv. Duh 86, Škofja Loka 1213

Prodaj BMW 2002 ali menjam za to-rni avto ali osební karamboliran. Mo-rič, Zabrekve 9, Selca 1214

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1973. Miran Stern, Šmidova 13, Čirče, Kranj 1215

Ugodno prodaj WARTBURG kara-k, letnik 1974. Ogled v soboto in ne-1216

Prodaj NSU 1200 C. Milan Klemenc, eska 20, Tržič 1217

Prodaj FIAT 126-P. Zabfzelnica 61, Zirovnica 1218

Ugodno prodaj MINI MORIS 1000. Jože Mencin, Cankarjeva 17, Radovljica, tel. 77-515 do 15. ure, potem 75-668 1040

STANOVANJA

Dvosobno STANOVANJE, novejšo, s telefonom, v Škofji Loki, prodaj. In-formacije po tel. 064-62-016 1043

Žensko sprejem v ogrevano STANO-VANJE. Naslov v oglasnem oddelku 1219

V Kranju ali Škofji Loki kupim dvo-1220

inpol ali trosobno STANOVANJE. Po-1221

nudbe pod: Navedite ceno 1220

Mlada družina iz Škofje Loke nujno 1221

potrebuje SOBO za 6 mesecev, na območ-1222

ju Škofje Loke. Naslov v oglasnem od-1221

delku 1221

POSESTI

Prodaj PARCELO na sončnem kraju, 1222

primerno za hišo ali vikend v bližini Gol-1223

nika najboljšemu ponudniku. Šifra: Vi-1224

kend 1222

V najem oddam APARTMA za 4 osebe 1223

v Baški na otoku Krku, v letu 1983, štiri 1224

metre od plaže. V poštev pride tudi za-1225

menjava v okolici Pokljuke. Zdenko Pal-1226

čić, 51000 Rijeka, Sanjskih Uskoka 1/V 1223

ZAPOSLOTITVE

Mati z otrokoma nujno vzame kakrš-1226

nokoli DELO na dom. Vlasta Jenštrle, 1227

Gorenjesavska 10, Kranj, od 14. ure dalje 1228

1226

1227

1228

1229

1230

1231

1232

1233

1234

1235

1236

1237

1238

1239

1240

1241

1242

1243

1244

1245

1246

1247

1248

1249

1250

OBVESTILA

Združenje šoferjev in avtomobilistov Tržič bo priredilo teoretični tečaj iz CESTNO PROMETNIH PREDPISOV za pridobitev C, CE in D - kategorije voznikov motornih vozil in tečaj za pridobitev podaljšanja instruktorskega dovoljenja vseh kategorij za naslednja leta. Predavanja bodo v ponedeljkih, petkih in sobotah od 16. do 19. ure. Tečaj se bo pričel v drugi polovici februarja. Vse informacije daje in prijave sprejema vodja tečaja Jože Gorican, Ročevnica 35, Tržič, tel. 50-715 1173

PRIREDITVE

Nogometni klub Senčur, vas vabi na vsakoletno MAŠKARADO v soboto, 12. februarja 1983 ob 20. uri v domu Kokrške čete v Senčurju. Za ples bo skrbel ansambel GONG iz Škofje Loke. Predprodaja kart bo od 10. - 12. februarja 1983 v domu Kokrške čete od 16. - 18. ure.

NOGOMETNI KLUB KOKRICA pri-reja VESELO PUSTOVANJE 12. 2. 1983 od 19. do 0.2 ure v KULTURNEM DOMU na Kokrici. Igra ansambel PRA-PROTNIK. Za jedatjo in pijačo poskrblje-no. Maske nagajane! VABLJENI! 1178

PLESNI TEČAJI v Kranju (DELA-V-SKI DOM, vhod VI.)

PRICETKI: ZACETNI - v torek ob 19. uri; NADALJEVALNI v sredo ob 19. uri

Organizira PLESNI KLUB Kranj. In-formacije po tel. 21-130 1224

Športno društvo KRAVEEC Cerklje na Gorenjskem prireja v soboto, 12. 2. 1983 s pričetkom ob 19. uri v dvorani Za-družnega doma v Cerkljah VESELO PU-STOVANJE. Najboljše maske bodo na-grajene. Za jedatjo in dobro kapljico bo poskrbljeno. Zabaval vas bo ansambel TREND 1225

PLESNI TEČAJ v Škofji Loki vsak pe-tek v športni dvorani PODEN. Pričetki: začetni v petek, 11. 2. ob 19. uri, nadalje-valni ob 20.30 uri 1229

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, telex 31656

OSTALO

Iščem INŠTRUKTORJA za matema-tiko in kemijo za letnik usmerjenega izobraževanja. Telefon 28-069 1185

Iščem VARSTVO za dveletno PUNČ-KO na območju Čirč ali Hrastja. Lahko

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, tel. (061) 741-333, telex 31656

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega ata, brata, starega očeta, prade-da in strica

JANEZA KALANA

Brnkovega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znan-cem za podarjeno cvetje, izraženo sožalje in za številno sprem-stvo k večnemu počitku. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za tola-žilne besede in pogrebni obred. Lepa hvala pevcem iz Sv. Duha in zdravniškemu osebju iz Škofje Loke

ŽALUJOČI: hči Francka z družino in drugo sorodstvo

Škofja Loka

Ker bila si ljubljena,
nikoli ne boš pozabljena...

Minilo je trpljenje, konec je bolečin moje ljubljene žene,
naše mame, stare mame, babice, prababice

STANISLAVE KEJŽAR

Begunje št. 5

Od nje se bomo poslovili v torek, 8. februarja 1983, ob 16. uri
izpred hiše žalosti na pokopališče v Begunjah.

Z ljubeznijo se je bomo spominjali vsi žalujoči:
mož Jože, sin Slavko, Jožica, Tonček, Marjan z družinami in
drugo sorodstvo

Begunje, 7. februarja 1983

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

JAKOBA KOSELJA

z Brezovice 3 pri Kropi

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem
in sosedom za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na zadnji
poti na dobavno pokopališče. Posebna zahvala velja g. Žabkarju in
Boštjanovemu atu za poslovljne besede, ZB NOV Srednja Dobrava
in Kropa za spremstvo s praporom, župnikom za obred ter Anici in
Stanetu Čausovima za vso skrb in pozornost v času bolezní.

OHRANITE GA V LEPEM SPOMINU!

ŽALUJOČI: žena Katarina, sin Miha in hčerke Ivanka, Kristina,
Stana in Ida z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in zeta

FRANCA PINTARJA

Šutna št. 58

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja,
nesebično pomoč in darovano cvetje. Posebna zahvala Kliničnemu centru Nefrološkega oddelka v
Ljubljani za dolgoletno zdravljenje. Nadalje se zahvaljujemo TOZD Vzdrževanje - Kibernetika
in Telematika Iskra ter obratu II. tkalnica - Tekstilindus za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje.

Iskrena hvala pevcem in g. župniku ter vsem drugim, ki so ga pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: ŽENA IN SIN Z DRUŽINO, BRATJE IN SESTRI

Šutna, 3. februarja 1983

V SPOMIN

Včeraj, 7. februarja je minilo
leto dni odkar je
nehalo biti srce mojega
predragega moža

JAKOBA ŠTIBLJA

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu in se ga radi spo-minjate.

ŽALUJOČA ŽENA MINKA

Julija zazvonijo telefoni

V krajevni skupnosti Kovor najbolj pogrešajo kanalizacijo, sodobnejšo šolo in gasilski dom, kulturni dom in samopostrežni trgovini v Kovorju in Zvirčah

Kovor – Krajevna skupnost Kovor, ki se z istoimensko vasjo, z Zvirčami, delom Loke in z zaselkom Hudo ter Brezovo razpoteguje vzdolž stare magistralne ceste, sodi kljub svoji velikosti in novim stanovanjskim pozidavam med komunalno najskromnejše opremljene v tržiški občini.

Najbolj pereča je vsekakor kanalizacija, ki je speljana v nekdanje čisto potoksko vodo, v kateri so ženske prale in jo uporabljale celo za kuho. Zdaj je potok kalen, zasmrajen. Načrt za gradnjo kanalizacije, ki bi krajane rešila nadlog, že nekaj let obstaja, zaradi pomanjkanja denarja pa se uresničitev prelaga iz leta v leto.

Druga težava v dokaj gosto poseljeni krajevni skupnosti je telefonsko omrežje. Aparata sta samo dva. Prvega ima krajevna skupnost, drugi pa je, prav tako v Kovorju, v javni telefonski govorilnici, ki so jo dobili pred poldrugim letom. Torej je docela napokrit večji del območja krajevnih skupnosti, od Tržiča oddaljene okrog pet kilometrov.

Nič bolj bogati niso krajani z družbenimi objekti. Šola je stara, verjetno najslabša v občini, pred-

vsem pa pogrešajo kulturni dom, v katerem bi se lahko sestajali in razvijali številne dejavnosti. V Zvirčah, kjer imajo zelo delavno športno društvo, brez razumevanja gostilničarja, ki jim odstopi sobo, ne bi imeli niti enega prostora za shode.

Tudi dejavnost gasilskega društva je že zdavnaj prerasla zmogljivosti starega doma. Gasilci bi že dolgo radi novega, večjega, in prav kratkimi so spet ustanovili gradbeni odbor, ki bo skušal zbrati dovolj denarja za zidavo.

Klasična trgovina je samo v Kovorju. Krajani čakajo na njeno posodobitev, na samopostrežnico, novo pa bi potrebovali tudi v Zvirčah.

Kot kaže, je torej težav veliko. Ob pomanjkanju denarja in varčevanju na vseh koncih so obeti, da bi z njimi kaj hitro opravili, slabi. Kljub temu pa se bo letos vendarle uresničila vsaj ena od dolgoletnih želja krajanov. Dobili bodo telefonsko omrežje.

»S podjetjem za PTT promet v Kranju smo se začeli resneje dogovarjati nekako pred štirimi, petimi leti,« je povedal Janko Jančič, predsednik gradbenega odbora za telefonsko omrežje. »Lani smo končno uspeli. V krajevni

skupnosti smo zbrali 4,76 milijona dinarjev, z milijonom nam je pomagala občinska skupščina, tako da nam manjka samo še okrog 400.000 dinarjev, za katere pa tudi, upam, ne bo težav. Pridobili smo okrog 110 bodočih telefonskih naročnikov, ki so že poravnali vsak po 22.000 dinarjev za gradnjo omrežja, približno po 12.000 dinarjev pa bodo še nakazali za priključke, ko jih bodo dobili. Za zamudnike je še nekaj časa, da se prijavijo.«

Telefonsko omrežje v krajevni skupnosti Kovor naj bi začeli graditi oktobra lani. Čeprav so vsi kabli že plačani, je z njimi precej težav. Izvajalec del, ljubljansko podjetje PAP, je uspel dobiti vse razvodne, medtem ko primarnega proizvajalec obljublja šele maja.

»Gradnje ne bi radi zavlačevali,« je nadaljeval Janko Jančič. »Če bo vreme ugodno, bomo že marca začeli napeljavati po vaseh razvodne kable. Upam, da bo šlo vse po načrtih in bodo telefoni zazvonili v začetku julija. Žal ne pri vseh naročnikih. Vezani smo namreč na telefonsko centralo v Križah, ki ima le petindvajset prostih priključkov. Torej jih bo julija dobilo samo petindvajset naročnikov, eden pa bo za javno govorilnico v Zvirčah. Drugi naročniki bodo priključke sicer dobili v svoje hiše, številke pa šele takrat, ko bo v Križah zgrajena nova centrala z večjo zmogljivostjo. Računamo, da leta 1985 ali 1986.«

Težka odločitev, kdo od naročnikov naj številke dobi letos in kdo kasneje, je padla na naš gradbeni odbor. Sami jih nismo upali deliti, zato smo povabili k sodelovanju vse družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti,« je dejal Janko Jančič. »Mislim, da smo našli najbolj sprejemljivo rešitev. Prednost smo dali večjim kmetom in obrtnikom, družbenopolitičnim delavcem, ki opravljajo posebne funkcije, in težkemu invalidu. Pri tem smo uspeli, da smo prostorsko pokrili prav vsa naselja. Razen tega so naročniki, ki bodo dobili telefone julija, obljubili, da bodo, če bo treba, omogočili dostop do svojih aparatov vsem tistim, ki bodo morali nanje čakati še nekaj let.«

H. Jelovčan

Kje je človečnost?

Stanovanci domov za ostarele so danes praviloma od sveta pozabljeni in prepuščeni samim sebi. Zlasti betežni, ki jih noge več ne nesejo in bolniki ter invalidi, priklenjeni na posteljo ali invalidski voziček, so prisiljeni žetiti med štirimi stenami in prepuščeni nenehnim črnim mislim. Pozornosti zunanjega sveta jim zato veliko pomenijo. Za nami so prazniki, ko smo tudi te ljudi razveselili z voščilnicami, darili, stiski rok. Drobne pozornosti od ljudi, s katerimi so nekdanji skupaj delali, od društev upokojencev, invalidov, so kanile nekaj veselja v njihov zapuščen uskdan.

Toda vse leto ne morejo živeti od teh spominov na prijaznost »privilegiranih, tistih, ki še uživamo radosti samostojnega življenja. V domu ostarelih na Planini so ob prazničnih obiskih znova opomnili, da smo jih nekoliko pozabili, da bi radi več kot le enkratnih stikov z »znanjem svetom.« Čeprav jim je najljubša družba soursnikov in sotrpinov, s katerimi delijo tegobe, bi jim od časa do časa veliko pomenilo tudi srečanje z drugimi ljudmi. Ko bo pomlad vabila med zelenje, bi se tudi invalid na vozičku rad popeljal v mesto, v naravo. Ker sam komajda zmoredi dvorišče in najbližjo ulico, bi rad spremljevalca. Sostanovanci doma niso več toliko pri močeh, da bi lahko rinit voziček skozi pomladni vrvež, uslužbenci so zaposleni z drugimi opravili... Toda, saj so še drugi ljudje, ki kdaj pa kdaj brezdelno postopajo naokoli. Koliko je v tem najbolj obljubljenem delu Kranja mladih ljudi, ki nimajo kaj početi s preobilico prostega časa! Pa vendar invalid ne najde v tej množici nekoga, ki bi ga bil voljan kdaj pa kdaj pospremiti v mesto. Nam res manjka človečnosti ali pa mislimo, da smo ji zadostili ob letu, ko smo ostarelemu, invalidu, na posteljo priklenjenemu bolniku voščili prijetne praznike.

D. Ž.

Priznanja v pravih rokah

Januarja je hkrati z občino Škofja Loka praznovala tudi krajevna skupnost Železniki. Ob tej priložnosti so podelili priznanja posameznikom, delovnim organizacijam in društvom, ki so se posebej izkazali s prizadevnim delom ali pa dosegli pomembne uspehe pri izboljšanju družbeno-ekonomskega napredka kraja oziroma občine.

Dragiša Mišković, vodja pihalnega orkestra Alpes, je dobil priznanje za delo na glasbenem področju: »Že vse življenje se ukvarjam z glasbo, z učenjem godbenikov, vendar do sedaj še nisem dobil nobenega priznanja, zato sem še bolj vesel. V našem pihalnem orkestru vedno želim ustvariti tekmovalnega duha in poskrbeti, da glasbena dejavnost ne bo usahnila. Ansambel mora postati trden, tako da bodo igrali, če bom še dirigent ali ne. Železniki godbo potrebujejo. Hkrati pa si vsi skupaj želimo čimbolj izboljšati kvaliteto igranja in se vključiti v gorenjsko in tudi širše slovensko glasbeno dejavnost.«

Julka Kemperle je dobila priznanje za vodenje tajniških poslov v društvu upokojencev za Selško dolino: »Pri Društvu upokojencev delam že dobrih 12 let. V začetku sem bila tajnica in blagajničarka hkrati, kar je bilo celo lažje, saj sem imela nad vsem boljši pregled. Sedaj opravljam tajniška dela za društvo, ki ima že 610 članov. Naše delo zajema vključevanje upokojencev v društvo, včasih tudi z osebnimi vabilom na domu. Ob smrti upokojencev poskrbimo za pogrebne stroške in družinske pokojnine. Za člane, ki imajo preizkušene pokojnine, prosimo za varstveni dodatek in za

solidarnostna stanovanja upokojencev. Vsako leto organiziramo nekaj izletov, vsaki dve leti pa imamo občni zbor.«

Lojze Jelenc je prejel priznanje za aktivnost v mladinski organizaciji: »V mladinski organizaciji aktivno delam dobrih deset let. V tem materialnem obdobju sem predsednik mladih iz krajevnih skupnosti sem član predsedstva OK ZSNO Škofja Loka, mentor OO ZSNO Sorica, Dolenja vas, Vzgojni varstveni zavod Škofja Loka, Mehaničnih delavnic v Alpetov in Niku. Pri tem delu je največja membnejša, da se ustvari pogoji za med osnovnimi organizacijami mladine in občinski konferenco Zveze socialistične mladine. V razpravah se največ govarjamo o problemih zaposlovanja, pridobivanja stanovanj, interesnih dejavnostih ter odnosih med mladinsko in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.«

Glasilu »Alpes«

Pred 39. leti je umrl dr. Julius Kugy

Sredi vojne vihere, 4. februarja 1944. leta, je v Trstu preminil nekronani kralj Julijskih Alp, veliki ljubitelj našega planinskega sveta in ljudi ter pisatelj dr. Julius Kugy. Ta veliki mož, pravnik po poklicu, se ni nikoli posvetil sodnim vprašanjem, temveč je vse svoje življenje daroval mogočnim goram, planinskemu cvetju in bivanju preprostih ljudi.

Kugy ni nikoli tajil, da je po rodu Korošec iz Ziljske doline. Celu ponosen je bil, da izhaja iz kmečke družine. Rodil se je 1858. leta najstarejši hčeri našega pesnika Ivana Vesela Koseskega. Komaj trinajstleten je ušel iz očetove trgovine v Trstu v svet planinskega cvetja, za katerega sta ga navdušila botanika Tomasini in Marchetti. Po očetovi smrti 1883. leta in na Dunaju opravljeni maturi je sicer prevzel direktorsko mesto v trgovini in iz prava usmeril svoje življenje v trgovstvo, vendar mu je bilo le-to samo osnova za brezskrbno pohajanje po tako ljubljenih gorah.

Prek štirideset let je neumorno iskal bogastva, skrivnosti in lepoto planinskega sveta. Svoje

gorniško življenje je posvetil Trenti, Triglavu, Jalovcu in Škrilatici, rad pa je obiskoval tudi Zahodne Julijce in gorske vršace vse do Monte Rose pa Mont Blanca. Na planinskih poteh je med drugimi našel prijatelja Baumbacha, ki je spisal znano epsko pesnitev o Zlatorogu. Navezal je tesne stike s švicarskim državljanom trentarskega pokraja Bois de Chesnom. Prav tako velik tovariš je bil slavnim trentarskim vodnikom Pavru, Moti in Špiku, s katerimi je zmožgel številne težke in nevarne plezalne smeri.

Svojo izredno obsežno gorniško dejavnost in edinstvena doživetja z našimi ljudmi je Kugy opisal v sedmih knjigah. V zahvalo za njegovo veliko delo smo mu skupaj z Italijani in Avstrijci postavili 1953. leta spomenik v Trenti. Letos, ko mineva 125 let od rojstva in 39 let od smrti dr. Juliusa Kugyja, pa smo pionirju planinstva v Julijcih in piscu, ki je ponesel imena naših gora in ljudi v svet, dolžni vsaj bežen spomin in skromno hvaležnost. Uroš

Ajda se umika krmnim rastlinam

Spomin na preteklost

»Če vleče veter s Koroškega, je dovolj strdi in ajde, če piha z ljubljanske strani, ni ne prve ne druge,« pravi 78-letni Franc Bizjak z Jezerske ceste v Kranju, ki seje ajde, odkar pomni.

Kranj – Nekdanji so belorožnati cvetovi krasili številna gorenjska polja, zlasti v hribovitih predelih, danes je gojitev ajde postala na kmetij povsem ljubiteljska dejavnost. Spominja na tiste dni našega kmetijstva, ko smo pridelovali vsakega po malo za preživetje množičnega kmečkega gospodinjstva. Danes so gorenjske kmetije usmerjene v živinorejo in na njivah je za ajdo enostavno zmanjkalo prostora. Izpodirili so jo ohrovt, repa in druge krmne rastline. V kranjski občini sejejo ajdo le še na nekaterih manjših kmetijah v okolici Cerkelj, Predvoja, Bitenj in Besnice. V zadnjih niti nimajo natančnih podatkov, saj ne gre za tržno pridelovanje. Tisti redki kmetje, ki še kljubujejo tradiciji, je ne sejejo zaradi gospodarske računic. Ajdova moka, iz katere gospodinja zmeša v loncu okusne žgance, so glavni razlog. Vse bolj je iskana v zadnjem času, tudi veliko bolj cenjena kot nekdanj. Za kilogram je treba odšteti v trgovini domala 90 dinarjev. Na kmete, ki so ajdo opustili, pa se jezijo čebelarji, saj so zdaj njihove marljive delavke prikrajšane za ajdovo bero.

78-letni Franc Bizjak z Jezerske ceste v Kranju ni prelomil s tradicijo. Odkar pomni, imajo pri hiši ajdo in ajdovo moko. Samo štirje so ostali na Primskovem, vsi ostali so ajdo drug za drugim opustili.

»Enako se je dogajalo tudi drugje na Gorenjskem in v Sloveniji. Pred dvema desetletjema pa je bilo ajde še povsod dovolj. Ljudje so tudi po dvakrat na dan jedli ajdove žgance, nekateri so se jih takrat prenaedli in jim danes ne teknejo. Toda veliko več je takih, predvsem med mladimi, ki imajo ajdove žgance za pravo poslastico,« pravi Franc.

»Letos sem jo posejal na pol hektarja in računam, da jo bomo namlatili okoli 300 kilogramov. Slab je letošnji pridelek. Pozno smo poželi pšenico, zato je bila tudi ajda kasno sejana. Donos je močno odvisen od vremena; če je v času oploditve deževno vreme, ni pričakovati bogate letine. Nekaj so jo uničile tudi srne in fazani, medtem ko se ptice zdaj raje držijo v silažni koruzi. Prej, ko te kmetje niso sejali, so se jeseni spravile nad ajdo. Kam bom z letošnjim pridelkom? Del ga bom prodal za seme, ostalo bom dal mlet v brdski mlin v Predoslje. Da bodo zopet žganci na mizi!«

Ajdovi cvetovi so odlična čebelja paša, ker vsebujejo veliko nektarja. Franc Bizjak zato že po čebelah ve, kdaj bo dobra letina.

»Če se čebelarji pohvalijo, da so jim živalce sredi avgusta (takrat ajda cveti) nosile veliko medu, potem se za ajdo ni treba bati. Letos niso bili posebno zadovoljni, zato je tudi pridelek skromnejši. Kadar čebel sploh ni blizu, takrat je ajda zanič. Na Primskovem se to ne dogaja, saj je v bližini naših njiv več čebeljakov. Oče je že po vetru vedel, kako bo s čebelami in ajdo. Če v avgustu piha veter s Koroškega, je dovolj medu in ajde; če vleče z ljubljanske strani, ni ne prvega ne drugega,« se spominja očetovih besed gospodar Franc, ki kljub letom še trdo služi zemlji in dvantajstim repom v hlevu. Navezan je na zemljo in težko razume, da bodo kmalu pozidali vso njegovo obdelovalno zemljo. Zmaje z glavo in razmislija: »Nekdaj sem ajdo posejal na dveh hektarih, zdaj kmalu ne bo vsega skupaj toliko zemlje.«

C. Z.

Kaj draži gradnjo stanovanj?

Razdrobljena komunalna dejavnost

V Sloveniji smo danes kljub prizadevanjem po združevanju in povezovanju še vedno priča precejšnji razdrobljenosti na področju gradbene operative. Težava pa je toliko večja, ker marsikje na področju povezovanja ni prišlo dlje od deklarativnih povezav, dejanskih v delovnem procesu pa pravzaprav ni.

Tako smo priča zanimivi ugotovitvi. Gradbene zmogljivosti so glede na sredstva veliko večje, kar narekuje odpiranje na druga področja v državi in v tujini; ponekod razmišljajo celo o zmanjšanem zaposlovanju v gradbeništvu. Po drugi strani pa podatki kažejo, da na stanovanjskem področju ostaja milijarda novih dinarjev neporabljenih. Seveda vzrok za to ni le premajhno povezovanje v gradbeništvu. Zatika se tudi na področju urbanizacije. Vendar bi povezana gradbeno operativna lahko marsikaj pospešila tudi na slednjem področju. S tem bi olajšali prizadevanja za čim cenejša stanovanja.

Na tem področju bi napredovali veliko hitreje, če bi se takoj lotili izdelave akcijskih programov. Treba bi jih bilo časovno opredeliti za razreševanje posameznih odprtih vprašanj. Pri tem bi se bilo treba najprej lotiti izdelave dogovora o cenah. Le-ta naj bi prispevali tudi k določenemu redu pri tako imenovanih zaključnih delih oziroma izvajalcih pri gradnji stanovanj. Njihov delež v celotni gradnji predstavljajo okrog 30 odstotkov. In prav tu se nedvomno skrivajo precejšnje rezerve.

Kaj sodi v zaključna dela pri gradnji stanovanj, je več ali manj znano. Gre za instalacijska oziroma obrtniška dela, ki jih lahko uvrstimo pod tako imenovano komunalno. Pog-

lejmo, kakšno je stanje na področju tovrstne komunale. Spričo o dejah cen, ki pa odstopajo od govornih normativov, bi bili rekli da vsaka takšna organizacija kljub veliki razdrobljenosti na področju in neredu tak dobro »tari«. Drugače povedano: razdrobljenost je tolikšna, da omogoča podražitev in podaljševanje roka. Vsi skupaj dajejo vtis, da so zaposleni in težko dosegljivi. Če bi bili povezani, bi bili z drugo organizacijo veliko učinkovitejši, predvsem cenejši v ceni kvadratnega metra stanovanja. Takšna je ugotovitev na posvetu v Kranju, pa ne velja zgolj za Kranj, mara pa celotno Gorenjsko in tudi za področje. In nenazadnje je v najbrž tudi končni cilj ureditve stanovanjskega programa, bilizacije stanovanjskega in komunalnega gospodarstva. Pokrenitve tovrstne akcije je bila pred čas sprejeta tudi na Medobčinski svetu zveze komunistov za Gorenjsko.

A. Žalac

Predavanje o neuvrščeni

Kranj – Komisija za materialno izobraževanje pri občinski konferenci zveze mladine v Kranju bo v četrtek, 10. februarja, ob 17. uri v prostorih skupščine občine pravila predavanje »Aktualni problemi gibanja neuvrščeni pred konferenco v New Delhiju«. Mladim, ki so se udeležili vlogovinskega pomenom neuvrščeni seznanili z znani slovenski novinar Janek Ček.